

Vprašanje dela je občutljivo

Vprašanje zaposlenosti je družbeni problem, ki ne sega samo v takozvano »socialo«, ampak predvsem tudi v ekonomiko. Gledano s stališča posameznika pa je to nedvomno tisto bistveno vprašanje, ki mu zagotavlja ne samo materialno eksistenco, ampak tudi moralni občutek družbene enakopravnosti. Le skozi delo se človek lahko uveljavlja kot enakopraven član družbene skupnosti in le z delom lahko zagotovi, da njegov obstoj ne bo slonel na naporih drugih, ampak na tistem, kar ustvari sam. In posebej v naši socialistični družbi smo delo proglasili kot edino merilo človekove družbene uveljavitve in njegovega družbenega položaja.

Bliznja preteklost nas je izučila, da problema zaposlenosti ne moremo reševati le s preprostim ustvarjanjem delovnih mest, ki nimajo svojega ekonomskega ozadja in opravičila. Za družbo in posameznike je pomembno samo tisto delo, ki ustvarja nov družbeni produkt s svojo lastno vrednostjo. Premnogokrat pa smo v bližnji preteklosti povečali število delovnih mest tako, da so njihovo vrednost zagotavljali le administrativni in ekonomski instrumenti. Takšno delo je imelo svojo materialno opravičilo zopet le v delu drugih in je bila njegova splošna družbena korist navidezna in umetna. S takšno prakso smo z gospodarsko reformo obračunali in to nam je zlasti v tem kratkem prehodnem obdobju ustvarilo tudi na področju zaposlenosti mnoge nove probleme. Reševali pa jih bomo lahko samo tako, da bomo širili našo ekonomsko bazo in z realnim večanjem ustvarjenega družbenega proizvoda, brez zmanjševanja njegove produktivnosti in rentabilnosti, vključevali v družbeni proizvodni proces še tiste, ki stojijo sedaj proti svoji volji izven njega.

Zlasti je pereč problem zaposlovanja nekvalificiranih delavcev in to predvsem žensk in tistih moških, ki se zaradi zdravstvenega stahja ne morejo zaposliti v rudarstvu. Na zavodu za zaposlovanje jih je trenutno prijavljenih iz naše občine okrog 500, med njimi skoraj tri četrtine žensk. Pri tem pa to število še zdaleč ne odraža števila vseh, ki si dela želijo, saj grede številke prošenj v posameznih naših podjetjih letno v tisoče, seveda iz širšega zaledja. Pri politiki zaposlovanja pa ne moremo upoštevati nobenih administrativnih občinskih mej.

Naša občina predstavlja namreč zlasti napram mnogim bližnjim občinam področje, kjer je proces industrializacije zelo naglo krenil na pot in ki ima relativno močno industrijsko bazo. Od vseh prebivalcev občine je le še 10,9 odstotkov ljudi, ki živijo na kmetijah, nad 65 odstotkov zaposlenih pa dela v industriji. Od skupnega števila zaposlenih je nekaj nad 30 odstotkov žensk, kar je še vedno pod republikanskim povprečjem, kjer znaša ta 41 odstotkov. Na to vpliva pač gospodarski razvoj, ki je dolgo časa pretežno slonel na rudarstvu in je kljub povečanim možnostim zaposlovanja v lahki industriji, ki so nastala z razvojem Gorenja, še vedno zaostal za splošnim slovenskim razvojem. Ze prej omenjena okolnost, da imamo napram mnogim sosednjim občinam bolj razvit industrijski potencial, pa bo seveda nujno pogojevala večji pritisk na zaposlitev iz širšega zaledja.

Naša lahka industrija ima tedaj nedvomno široko zaledje primerne delovne sile in možnosti za vključevanje novih delavcev in delavk brez večjih investicij v družbeni standard, ki jih sicer zahteva imigracija de-

lovne sile. V našo splošno korist bo, če bomo vse ekonomske možnosti, ki nam jih daje splošna gospodarska situacija na tem področju, hitro in pametno izkoristili. Pri tem pa ne smemo pozabiti tudi na možnosti v terciarnih dejavnostih in na to, da moramo s pametno politiko nadaljnji proces zmanjševanja kmečkega prebivalstva zadržati.

Za situacijo v naši občini je zanimiv še podatek, da je skoraj 40 odstotkov prebivalstva v starostni skupini pod 19 let. To je gotovo posledica prejšnjega razvoja, ki je močno slonel na priseljevanju novih, pretežno mlajših delavcev. Doraščanje teh mladih ljudi bo ustvarilo nov pritisk na delovna mesta. Najbrž pa bo med njimi znatno večje število tistih, ki bodo na delo čakali kot strokovno usposobljeni delavci. To vsaj v trenutni situaciji ne predstavlja takšnega problema kot zaposlovanje nekvalificiranih. Upoštevati moramo tudi, da je kvalifikacijska struktura v naši občini pod republikanskim povprečjem in da bo proces zamenjave delavcev na teh delovnih mestih s strokovno usposobljenimi ljudmi vse hitreje moral postati ekonomska nujnost. Med 224 delavci, ki so v naši občini zaposleni na računovodskih poslih, jih je npr. več kot polovica brez izobrazbe in le dobra četrtina z ekonomsko srednjo šolo. Na drugi strani pa večje število absolutov ekonomske srednje šole čaka na zaposlitev. To niso zdrava razmerja in jih bo treba hitreje reševati.

V zvezi z zaposlitvami delavcev in delavk na obstoječa prosta delovna mesta, se v zadnjem času večja število pritožb. Komisija občinske skupščine za prošnje in pritožbe, je pred kratkim sklicala sestanek, na katerem so bili tudi predstavniki prizadetih podjetij in obravnavala te razmere. Odkloniti moramo sicer vsaka načelna stališča in mnenja, da žena, kjer je mož v družini že zaposlen, nima pravice do zaposlitve. Takšno stališče bi pomenilo očitno kršitev ustavnega načela pravice do dela in postavljalo ženo v naši družbi v neenakopraven položaj. Vendar v trenutni situaciji ne moremo mimo nujnosti, da upoštevamo pri zaposlitvi tudi socialne kriterije in damo prednost mlajšim in takšnim, ki sicer nimajo nobenih eksistenčnih možnosti. Vprašanje dela je zelo občutljivo vprašanje in vsako odstopanje od vnaprej določenih kriterijev, ki morajo biti enaki za vse, razumljivo povzroča pri prizadetih nezadovoljstvo in občutek krivice.

Seveda — in mimo tega ne moremo — bo ostal za delovne organizacije prvi kriterij strokovna usposobljenost in kvaliteta dela, ki je tudi za nekvalificirane delavce lahko merljiva tam, kjer grede novosprejeti delavci skozi organiziran uvajalni in preizkusni proces. Kjer pa ni trdno vnaprej določenih kriterijev ali pa, če se od takšnih kriterijev odstopa, bo nastalo nezadovoljstvo in prizadetost, ki — čeprav večkrat sloni le na posplošenih in nepreverjenih trditvah — vzbuja hudo kri in nepotrebnе govornice. Pri zasedbi prostih delovnih mest, ki se bodo predvidoma za to leto, žal v ne prevelikem številu, odpirala v naši občini, bodo morale kadrovske službe zato skrbno in dosledno upoštevati pravične in za vse enake kriterije in pri tem tudi to, da moramo dati ob sicer enakih pogojih prednost mlajšim nezaposlenim osebam in sploh osebam, ki nimajo druge možnosti eksistence. Potrebno in koristno pa bo tudi čim tesnejše sodelovanje z zavodom za zaposlovanje.

SPREJELI SO PREDPISE O DAVKIH IN PRISPEVKIH V OBČINI

NA ZADNJI SEJI OBČINSKE SKUPŠČINE, KI JE BILA 4. FEBRUARJA, JE BILA NAJVAŽNEJŠA TOČKA DNEVNEGA REDA SPREJEM PREDPISOV O OBČINSKIH PRISPEVKIH IN DAVKIH OBČANOV.

Značilno za letošnje določanje občinskih prispevkov in davkov je, da je republiška skupščina na zahtevo številnih občinskih skupščin določila mnogo bolj enotne kriterije za določanje teh prispevkov, kot je to bilo doslej in je tako v precejšnji meri izenačila davčne obremenitve občanov v republiki, ki so bile doslej skoraj v vsaki občini drugač-

ne. Občinska skupščina se je za sprejem davčnih predpisov 1969 odločila tudi brez predhodne razprave na zborih volivcev, ker se z njimi lanske letne obremenitve praviloma nikjer ne zvišujejo, uvažajo pa se še nekatere nove davčne olajšave.

Po odloku o občinskih prispevkih in davkih občanov velja od 1. 1. 1969 dalje stopnja občinskega prispevka iz osebnega dohodka delavcev v višini 4,80 % njihovih osebnih dohodkov. Lanskoletna stopnja je znašala 4,74 % vendar se letos 0,20 % prispevka iz osebnega dohodka delavcev namensko izloča za financiranje kulturno-prosvetne ter telesno-kulturne dejavnosti v občini in s tem zagotavlja boljše pogoje za delo večine društev v občini. Stopnja prispevka iz osebnega dohodka delavcev za sam občinski proračun pa je za 0,14 % nižja kot lanske leto.

Pri plačevanju prispevka od kmetijstva ostane razvrstitev posameznih območij v proizvodne okoliše nespremenjena. Stopnja občinskega prispevka od kmetijstva v I. proizvodnem okolišu bo letošnje leto v razponu od 25 do 37 % od katastrskega dohodka, dočim je lani ta razpon znašal od 30 do 41 %; v II. proizvodnem okolišu 17 do 29 % (lani 18 do 29); v III. od 10 do 16 % (lani od 6 do 17) in v IV. proizvodnem okolišu od 3 do 9 % (lani od 4 do 10 %). Poleg dosedanjih olajšav pri plačevanju prispevkov bodo zavezanci prispevka od kmetijstva v goratih in hribovitih predelih (v III. in IV. proizvodnem okolišu) imeli posebno olajšavo, če bodo določena svoja sredstva vlagali za gradnjo novih ali večjo adaptacijo svojih gospodarskih poslopij, za nabavo večje kmetijske mehanizacije in za urejanje turističnih sob. Olajšava bo znašala do 60 % od predpisanih zveznih, republiških in občinskih prispevkov od neozgodnih površin.

Stopnje občinskega prispevka od obrtne dejavnosti bodo za obrtnike z nižjimi dohodki precej nižje kot lani, za obrtnike z davčno osnovo nad 50.000 din pa se bodo malenkostno povzdale. Tako je bila lanskoletna stopnja občinskega prispevka od obrtne dejavnosti pri osnovi 20.000 dinarjev 17 %, letos pa samo 8 % pri osnovi nad 50.000 dinarjev pa lani 35 %, letos pa od 33 do 39 %. Zavezancu prispevka od obrtne dejavnosti v deficitarnih obrtnih strokah pa se bo lahko na predlog sveta za gospodarstvo davčni predpis znižal še za 20 %, da bi se s tem povečal interes za opravljanje takih obrtnih dejavnosti, ki jih v občini primanjkuje.

ŠALEŠKI IRUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

14. februar 1969 — Leto V. št. 3 (86) Cena 0,30 dinarjev — Poština plačana v gotovini

ZAVODNJE NAD ŠOŠTANJEM: BORCI SO ZBOROVALI

V tej idilični vasi nad Šoštanjem so imeli te dni letno skupščino krajevne organizacije ZB NOV. Kraj je že znan po pridnosti in zavesti tamkajšnjih prebivalcev, zlasti med drugo svetovno vojno. Tu so se v zimi 1944 in pozneje zadrževale enote XIV. udarne divizije, največ Tomšičeva in Serecerjeva brigada. Znana je kmetija pri Zlebniku, kjer je padel šoštanski rojak, pesnik in heroj Kajuh. Kraj njegove smrti je zaznamovan z novim spominskim obeležjem.

Letna skupščina organizacije se je odvijala v tipično delovnem vzdušju. Obširno poročilo, ki ga je podal tajnik od-

bora tovariš Franjo Šmon, je zajelo prav vse — od političnega uvoda do pedantnega opisa dejavnosti organizacije med letom. Trdimo lahko, da je bila skupščina v Zavodnjah ena najuspešnejših v občini. Čeprav po stroških skromna, je bila organizacija pri delu kar se da uspešna. Levjo za slugo, da je imel odbor med letom tako razgibano življenje, ima vsekakor tajnik Franjo

Šmon. S pomočjo posameznikov v odboru je reševal zahtevne naloge uspešno.

Novoizvoljeni odbor bo imel zlasti letos mnogo dela, saj bo sogostitelj bivših borcev XIV. udarne divizije, ki bodo v aprilu 1969 te kraje obiskali. Prepričani pa smo, da bo ob takšni sestavi delo uspešno nadaljeval.

S. V. (Dalje na 8. strani)

VEČERNA POLITIČNA ŠOLA

V velenjski delavski univerzi so pričeli s poukom na večerni politični šoli, ki jo je organiziral komite občinske konference ZK. Šolo obiskuje okrog 30 slušateljev, večinoma komunistov.

Program so prilagodili aktualnim vprašanjem. V šoli predavajo Štefan Dolejši, politolog, Marjan Rabič, dipl. ekonomist, Franjo Kljun, dipl. inž., Rafko Brložnik, dipl. ekonomist, Jože Veber, politolog, Stane Ravljen, pravnik, Franc Planinc, podpolkovnik in Ivo Kadliček, ekonomist. Šolo vodi Franc Vrtačnik.

ZA TOČKO SLABŠI

V radijskem tekmovalju »Spoznaj svet in domovino« med Šoštanjem in Kostanjevico, so domačini izgubili, ker občinstvo v dvorani ni znalo odgovoriti na vprašanje iz opernega sveta. Zdaj se nekateri hudujejo nad glasbenimi pedagogi, ki jih je v Šoštanju kar precej, pa kljub vabilu niso prišli na oddajo. Na vsa vprašanja so odgovorile mladinke Maja Natek, Zvonka Skornšek in Marica Zrnič, ki so sestavljale domačo ekipo. Za radijsko oddajo je bilo v Šoštanju veliko zanimanje, saj je bila dvorana nabito polna.

Gledalcev na letošnjem karnevalu gotovo ne bo manjkalo

NAMESTO TISKOVNE KONFERENCE PUSTNI KARNEVAL

Direktor tradicionalnega velenjskega pustnega karnevala in Toni Hercfeler sta hotela sklicati tiskovno konferenco pa sta si zadnji hip premislila. Vzrok za to je v tem, ker se je domače turistično društvo odločilo, da bo letos, na pustni torek popoldne, spet organiziralo veliki karneval.

Dela ne bo malo. V karnevalskem sprevodu bo sodelovalo okrog 15 vozov, vsak zase pa bo predstavljal posebnost. Kar zadeva pustne norčije in vsebinske usmeritve karnevalskega spektakla, za to skrbita direktor in Toni Hercfeler, sta ta dva na boljšem, kot oni, ki bodo gradili in krasili pustno šaro. Probleme imata že pripravljene, ker sta pač hotela sklicati za voljo teh tiskovno konferenco in na njej povedati vse kar bosta zdaj lahko storila na pustni torek popoldne. Čeprav na škodo časnikarskega ugleda, moramo resnici na ljubo zapisati, da bo naša javnost tako bolj obveščena kot, če bi prišlo do nameravane tiskovne konference. Mi vsega kar bi bilo tam povedanega prav gotovo ne bi »mogli« napisati. Ne zaradi cenzure, temveč zato, ker nam »zmanjka prostora«. Naj bo že kakorkoli, pustni karneval bo letos spet krenil po velenjskih ulicah.

Za to obvestilo pa nam ni zmanjkalo prostora: karnevalski sprevod bo popoldne ob 15. uri krenil na pot skozi stari del Velenja do Trznice. Tu se bo za nekaj časa ustavil, nato pa nadaljeval po Jenkovi in Tomšičevi ulici pred hotel Pako, kjer bo spet imel besedo Toni Hercfeler. V karnevalskem sprevodu pa bo sodelovala tudi godba na pihala.

Direktor karnevala je skrivnostni v noči izdal kaj vse pripravljajo. Vendar smo kljub temu izvedeli, da bo osrednji prizor predstavljal veliko ohcet, ki so jo pripravljali v Velenju že več let. Letos pa sta se ženin in nevesta vendarle vzela. In zdaj sta oba srečna...

V zadnji številki našega časnika smo že napisali, da bo zvezna skupščina v začetku leta sprejela nov zakon o ljudski obrambi, ki bo omogočil, če bo potrebno, uspešno vseljensko obrambno vojno. – Pred dnevi pa sta zbor narodov in zvezni zbor ta zakon tudi sprejela

Novi zakon o ljudski obrambi

V današnjem sestavku, ki je nadaljevanje prejšnjega, pa vas bomo seznanili s pravicami in dolžnostmi delovnih organizacij, občanov samih, kako ščitimo in rešujemo prebivalstvo ter materialne dobrine

PRAVICE IN DOLŽNOSTI DELOVNIH ORGANIZACIJ

(Nadaljevanje in konec)
Delovne organizacije imajo pravico in dolžnost sodelovati v obrambi države, v ta namen se ustrezno pripravljajo na področju narodne obrambe in izvršujejo obveznosti in dolžnosti v zvezi z narodno obrambo. Delovne organizacije so dolžne seznaniti pristojne organe družbenopolitičnih skupnosti z načrti in programi svojega razvoja, ki so pomembni za obrambo države in upoštevati njihove težave za zadovoljitev potreb narodne obrambe. V izvrševanju zadev v zvezi z narodno obrambo so dolžne delovne organizacije zagotoviti varstvo podatkov, ki so razglašeni za tajne in izvrševati ukrepe za varstvo tajnosti, ki jih predpisuje pristojni organi. Delovne organizacije so dolžne s svojim statutom določiti delovno področje organov upravljanja in predpisati posebne dolžnosti za članke delovne skupnosti v zvezi s pripravi na narodno obrambo in med vojno. Za izvrševanje zadev delovnih organizacij v zvezi s pripravi na področju narodne obrambe so odgovorni organi, določeni s statutom ali kakim drugim splošnim aktom delovne organizacije. V zvezi s pripravi na področju narodne obrambe izdelujejo delovne organizacije svoje načrte za obrambo, in sicer:

Novi zakon o ljudski obrambi s svojimi naprednimi rešitvami omogoča, da se bodo lahko v morebitnem vojnem spopadu izkoristile vse človeške, materialne, moralne in druge politične sile, ki jih bo možno ustrezno angažirati v boju.

- načrte za organizacijo dela, proizvodnje in storitve (vojni plani), v zvezi s tem skrbijo za proizvodnjo, tehnično dokumentacijo, potrebna sredstva in predmete za delo in strokovno usposabljanje svoje kadre za delo med vojno;
- načrte za obrambo in varstvo svojih ljudi in sredstev (razvojni načrti), v zvezi s tem ustanavljajo, opremljajo in uredijo svoje enote teritorialne obrambe in civilne zaštite, zagotavljajo potrebna sredstva in sprejemajo druge ukrepe za zaščito in reševanje pred vojnimi učinki. Delovne organizacije so dolžne svoje načrte za obrambo uskladiti z občinskimi načrtom za obrambo. Če pristojni občinski organi meni, da načrt delovne organizacije ni v skladu z občinskim načrtom za narodno obrambo, bo predlagal občinski skupščini, naj določi dolžnosti in naloge delovne organizacije v okviru njenih, z zakonom določenih obveznosti. Delovne organizacije na področju gospodarstva in družbenih služb zagotavljajo potrebna sredstva in druge materialne pogoje za delo in sprejemanje organizacijske in druge ukrepe, ki so neogibni za nadaljevanje dejavnosti in vojnih razmerah, ne pa se glede proizvodnje dobrin in izvrševanje storitev, pomembnih za obrambo države, za hitro in organizirano vključevanje v splošno obrambne napore in za usposabljanje za izvrševanje zadev in nalog v zvezi z zaščito in reševanjem prebivalstva in materialnih dobrin ter drugih zadev in nalog, pomembnih za obrambo države.

PRAVICE IN DOLŽNOSTI OBČANOV

Jugoslovanski občani imajo pravico in dolžnost sodelovati v pripravi na obrambo države, se usposablja za izvrševanje svojih nalog v vojni in se udeleževati oboroženega boja ter sodelovati pri zaščiti in reševanju prebivalstva in pri izvrševanju drugih nalog, ki so pomembne za narodno obrambo. Jugoslovanski občani imajo glede narodne obrambe te obveznosti:

1. vojaška obveznost;
2. obveznost služenja v civilni zaščiti;
3. delovna obveznost;
4. materialna obveznost.

Poleg teh obveznosti imajo jugoslovanski občani glede narodne obrambe še obveznost izvrševati predpisane ukrepe v zvezi z zaščito, obveznost vzgajati se za obrambo in zaščito in obveznost evakuirati se po določbah tega zakona o zaščiti in reševanju prebivalstva in materialnih dobrin. Jugoslovanski občani so dolžni izvrševati svoje obveznosti glede narodne obrambe tudi na ozemlju, ki ga je sovražnik začasnó zasedel.

VOJASKA OBVEZNOST

Vojaški obveznosti so zavezani ob pogojih, ki so predpisani s posebnim zveznim zakonom, vsi jugoslovanski občani. Vojaška obveznost jugoslovanskih občanov in način njenega izvrševanja se ureja s posebnim zveznim zakonom.

OBVEZNOST SLUŽITI V CIVILNI ZAŠČITI

Obveznost služiti v civilni zaščiti so zavezani vsi jugoslovanski občani, začnši z dopolnjenim šestnajstim letom do dopolnjenega petinšestdesetega leta starosti. Obveznost služiti v civilni zaščiti niso zavezani:

- tisti, ki služijo v stalni sestavi jugoslovanske ljudske armade;
- vojaški obvezniki, ki imajo vojni razpored;
- noseče ženske i ženske, ki imajo otroka, ki še ni star sedem let;
- tisti, ki niso sposobni služiti v civilni zaščiti.

Izjemoma od odločbe prvega odstavka 3. točke tega člena so lahko med vojno razporejene v civilno zaščito ženske zdravniške, inženirje, tehnični in druge nujne strokovnjakinje, ki imajo otroke, ki še niso stari 7 let, če sta jim med opravljanjem dolžnosti v civilni zaščiti zagotovljena nega in varstvo otrok. Natančnejše predpise o načinu ugotavljanja sposobnosti za služenje v civilni zaščiti in načinu izvrševanja obveznosti služiti v civilni zaščiti izdaja zvezni izvršni svet.

DELOVNA OBVEZNOST

Delovni obveznosti so zavezani med vojno in ob neposredni vojni nevarnosti jugoslovanski občani, zato da bi delovne in druge organizacije, državni organi in oborožene sile izvrševale svoje naloge in da bi se občasno opravila določena dela, ki so pomembna za obrambo države.

Tuji državljani so lahko poklicani zaradi izpolnitve delovne obveznosti, če to ni v nasprotju z mednarodnimi pogodbami in pravili mednarodnega prava.

Delovni obveznosti niso zavezane:

- osebe, ki so nesposobne za delo;
- osebe, ki služijo v oboroženih silah;
- osebe, ki še niso stare šestnajst let.

Osebe, ki so zavezane delovni obveznosti, so dolžne pri razglasitvi vojnega stanja ostati na svojih delovnih mestih, če niso poklicane za služenje v oboroženih silah.

Osebe, zavezane delovni obveznosti, ki so na podlagi načrtov za obrambo države razporejene na drugo delovno mesto ali v drugo delovno organizacijo, so dolžne delovno obveznost opraviti po prejemu razporeda v kraju ali zunaj kraja svojega bivanja. Za usklajevanje delovne obveznosti in izvrševanje delovne obveznosti na ozemlju občine skrbi pristojni občinski organi. Za neposredno izvrševanje delovne obveznosti v državnem organu ali delovni ali drugi organizaciji skrbijo starešine tega organa ali organi upravljanja delovnih organizacij. Občasno sodelovanje jugoslovanskih občanov pri izvrševanju del v zvezi z narodno obrambo odreja pristojni občinski organi. Izjemoma lahko med vojno, če to zahtevajo neodložljive vojaške potrebe, odredi izvrševanje teh del vojaški starešina na položaju poveljnika polka ali od njega na višjem položaju.

ZAŠČITA IN REŠEVANJE PREBIVALSTVA IN MATERIALNIH DOBRIN

Za zaščito in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin pred vojnimi učinki se ustanovljajo enote civilne zaštite in sprejemajo se obvezni ukrepi za zaščito in reševanje, določeni z zakonom. Enote civilne zaštite in obvezni ukrepi za zaščito in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin pred vojnimi učinki se organizirajo kot enoten sistem v občini, naseljenih krajih in krajevnih skupnostih, delovnih in drugih organizacijah, državnih organih, v stanovanjskih hišah in drugih objektih. Delovne in druge organizacije ter občani so si dolžni pri zaščiti in reševanju prebivalstva in materialnih dobrin med seboj pomagati.

ENOTE CIVILNE ZAŠČITE

Enote civilne zaštite ustanovljajo delovne in druge organizacije in krajevne skupnosti. Enote civilne zaštite ustanovljajo tudi naselja, stanovanjske in druge hiše, če to določa predpis občinske skupščine. Enote civilne zaštite v delovnih in drugih organizacijah, krajevnih skupnostih in stanovanjskih hišah ustanovlja najvišji organ upravljanja, v naseljih pa pristojni občinski organi. Enote civilne zaštite, ki jih ustanovljajo delovne in druge organizacije, krajevne skupnosti, na-

selja, stanovanjske in druge hiše, so namenjene za zaščito in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin.

Pristojni občinski organi lahko sklene, da se te enote uporabijo tudi za izvrševanje nalog pri zaščiti in reševanju zunaj njihovih delovnih in drugih organizacij, krajevnih skupnosti, naselij, stanovanjskih in drugih hiš.

Enote civilne zaštite v delovnih in drugih organizacijah se ustanovljajo iz obveznikov civilne zaštite, ki delajo v teh organizacijah.

Enote civilne zaštite v krajevnih skupnostih, naseljih, stanovanjskih in drugih hišah se ustanovljajo iz obveznikov civilne zaštite, ki stanujejo na območju krajevne skupnosti ali naselja, ali iz stanovalcev hiše.

Delovne in druge organizacije in organi upravljanja stanovanjskih hiš preskrbijo opremo za enote civilne zaštite, ki jih ustanovljajo.

Občina preskrbi opremo za enote civilne zaštite krajevnih skupnosti in naselij, če krajevna skupnost oziroma naselje nimata dovolj sredstev za opremo svojih enot.

UKREPI ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

- Ukrepi za zaščito in reševanje so:
- urbanistični ukrepi za zaščito;
 - umik prebivalstva in materialnih dobrin;
 - evakuacija;
 - skrb za ogroženo in prizadeto prebivalstvo;
 - zatemitve;
 - radiološka-biološka-kemična sred
 - radiološka-biološka-kemična zaščita;
 - zaščita pred rušenjem, požari in eksplozijami;
 - prva medicinska in veterinarska pomoč ter sanacija terena;
 - ukrepi za vzdrževanje reda in varnosti.

URBANISTIČNI UKREPI ZA ZAŠČITO

Urbanistični ukrepi za zaščito se predvidevajo pri prostorskem načrtovanju razvoja mest in širših mestnih območij in pri izdelavi ter sprejemanju urbanističnih načrtov.

Za izvajanje urbanističnih ukrepov za zaščito so odgovorni organi in organizacije, pristojni za izdelavo in sprejemanje urbanističnih načrtov.

Rumene rutice na cestah

Vozniki motornih vozil - bodite oprezní do šolskih otrok

V mesecu marcu se začne pouk otrok v »mali šoli«. Malčki bodo morali prvič korakati po cestah samostojno, brez spremstva staršev. Ker ti otroci nimajo osnovnega znanja o prometnih pravilih, so zato še toliko bolj v nevarnosti, da jih kakšen drzneš za volanom ali voznik motornega kolesa podere, ker bodo napačno hodili po cesti ali pa jo nepravilno prečkali.

Občinska komisija za varnost v cestnem prometu, je v ta namen kupila rumene rutice, ki jih bodo otroci imeli privezane okrog vratu (tako, kakor pionirsko rutico). Te rutice bodo opozarjale, da otroci še niso večji hoje po cesti. Zato prosimo vse uporabnike motornih vozil in kolesarje, naj bodo obzirni in previdni na cesti do otrok z rumeno rutico.

Krvni davek, ki ga plačujejo naši ljudje in otroci na cestah zaradi povečane motorizacije, je iz leta v leto večji. Pri večji pazljivosti na cestah pa bi se vsekakor lahko ta davek zelo zmanjšal, če že ne odpravil.

Prepričani smo, da bo označba otrok z rumenimi ruticami pripomogla k varnejši hoji otrok po javnih cestah in

bodo starši, ki bodo odpravili otroka v malo šolo, bolj brez skrbi, seveda če bodo vozniki motornih vozil dosledno tudi pazili na te otroke.

Občinska komisija za vzgojo in varnost prometa

Kličejo Bele vode

Iz Belih vod je Jože Melanšek sporočil, da so v preteklih dneh, ko je bil njihov kraj zaradi visokega snega ločen in za kratek čas paraliziran, vzpostavili edino zvezo z nižino s pomočjo brezžičnih oddajnikov. V Belih vodah in v Velenju so imeli dva kratkovalovna oddajnika »Walky-Talky«, ki so si jih pred tem posodili zaradi organizacije smuških tekmovanj.

Jože Melanšek meni, da bi morali imeti takšno zvezo vsi oddaljenejši kraji. Zato bo kot odbornik na naslednji seji občinske skupščine predlagal, da v velenjski občini kupijo nekaj kratkovalovnih prejemnikov in oddajnikov, ki bi jih lahko vsestransko uporabili.

PRED JAVNO RAZPRAVO O PREDLOGU SAMOPRISPEVKA NE RAZMIŠLJAJMO PREVEČ – ODLOČIMO SE!

V VELENJSKI OBČINI SMO ZAČELI RAZPRAVLJATI O MOREBITNEM KRAJEVNEM SAMOPRISPEVKU – ČE BOMO OBČANI SPREJELI PREDLOG NAŠIH OBČINSKIH ODBORNIKOV, BI TEGA POBIRALI V NASLEDNJIH ŠESTIH LETIH – NAMENSKO BI GA UPORABILI ZA MODERNIZACIJO KRAJEVNIH CEST IN ZA NALOŽBE V ŠOLSTVO

Na seji obeh zborov občinske skupščine, ki je bila 4. februarja letos, so odborniki razpravljali o morebitnem samoprispevku, ki bi ga uvedli v vseh krajih velenjske občine. O možnosti krajevnega samoprispevka so odborniki občinske skupščine začeli razmišljati zaradi tega, ker z rednimi občinskimi proračunskimi sredstvi ni mogoče zadovoljivo financirati potrebe, ki jih zahtevajo šolstvo, socialno in otroško varstvo, zdravstvo, komunalna urejenost, prosveta in kultura, dejavnost državnih organov in vse drugo, kar se mora po zakonu kriti iz občinskih proračunskih sredstev; tako da za negospodarske investicije ne ostane skoraj nobenih sredstev.

Z velikimi naporí občinske skupščine ter vsestransko podporo gospodarskih organizacij smo v velenjski občini že zgradili nekatere nove šole, večino starih pa temeljito obnovili. Asfaltirane so bile tudi vse ceste drugega in večina cest tretjega reda. Zadovoljivo je bilo rešeno tudi urejevanje vodnih tokov. Na območjih, kjer občani plačujejo prispevek za uporabo mestnega zemljišča, uspešno napreduje gradnja novih komunalnih objektov. Komunalno podjetje vse bolj širi vodovodno in kanalizacijsko omrežje. Obstajajo realne možnosti, da bodo kmalu začeli graditi kanalski kolektor med Velenjem in Šoštanjem, ki bo najbolj pomembna komunalna investicija v naslednjih letih.

Cepprav je na področju negospodarskih investicij dosežen precejšen napredek, so potrebe po novih naložbah v šolstvu in prometu v naši občini izredno velike. Če bo večina občanov smatrala, da so negospodarske naložbe še naprej pomembne in bodo vplivale na dvig splošnega družbenega standarda ter s tem tudi njihovega osebnega, je mogoče potrebna sredstva zagotoviti samo s prostovoljno samoobdavitvijo občanov.

Prostovoljna samoobdavitve občanov je možna le v obliki krajevnega samoprispevka. Tega lahko uvedemo le takrat, če je zanj več kot polovica volivcev, občinska skupščina pa mora razpisati poseben referendum.

Odborniki so na zadnji seji občinske skupščine predlagali, da bi krajevni samoprispevek plačevali od 1970. do 1975. leta. Zaposleni bi plačevali 1 odstotek od svojih čistih osebnih

dohodkov, kmetje 2 odstotka od katastrskega dohodka brez gozdov, obrtniki 2 odstotka od osnove za odmero prispevkov in davkov in upokojeanci 0,5 odstotka od pokojnin. Plačevanja krajevnega samoprispevka pa bi bili oproščeni tisti delavci in upokojeanci, katerih mesečni prejemki ne dosegajo 600 dinarjev.

Zbrani denar bi pretežno uporabili za naslednje naložbe:

- V šolstvu za gradnjo podružnične osnovne šole v Šoštanju in nove tretje osnovne šole v Velenju. Nadalje za adaptacijo podružnične osnovne šole v Ravnah, dozidavo posebne šole v Velenju in šole Bibe Röcka v Šoštanju, za adaptacijo podružnične šole v Topolšici, dozidavo otroškega vrta v Velenju, dozidavo osnovne šole in gradnjo telovadnice v Šmartnem ob Paki ter za gradnjo nove telovadnice v Šoštanju.

- V prometu pa za modernizacijo in asfaltiranje Koroške ceste v Šoštanju, ceste skozi Staro vas, Ljubljanske ceste v Velenju, ceste do spomenika ter levega in desnega kraka ceste četrtega reda v Ravnah, cest v Bevcāh, Hrastovu, Družmirje–Gaberke, Rečici ob Paki in Šmartnem ob Paki, Penk–Grebensek, v Metlecāh, Skalah, Velenju–Sentilju, Gorenjskega klanca in rekonstrukcijo cest Lokovica–Penk, ceste v Kavčeh, Salek–Bevčeh in v Plešivcu.

Vrednost vseh teh naložb bi veljala skupaj okoli 18.582.000 dinarjev, od tega za šolske zgradbe 11.200.000 dinarjev in za ceste 7.382.000 dinarjev.

Razumljivo je, da lahko s krajevnim prispevkom zagotovimo le del potrebnega denarja za tako obširni investicijski program, ki bi rešil za daljše obdobje probleme na področju šolskega prostora in cest. Z nameravanim krajevnim samoprispevkom bi zbrali le okrog 8.800.000 dinarjev. Preostanek bi morali zagotoviti še iz drugih virov. Tako bi iz občinskega proračuna prispevali 2.500.000 dinarjev, temeljna izobraževalna skupnost 1.600.000 dinarjev, komunalni sklad pa iz prispevka za asfaltiranje cest na mestnih območjih 1.363.000 dinarjev. Se

manjkajoča sredstva v višini 4.299.000 dinarjev bi občinska skupščina zagotovila z najetjem kreditov pri bankah, prevzela pa bi tudi odplačevanje anuitet.

Razprava v občinski skupščini je bila zgolj informativna. Odborniki so sklenili, da je potrebno pripraviti obsežno dokumentacijo, ki jo bomo občani obravnavali na zborih volivcev in na sestankih družbenopolitičnih organizacij. Če bodo vsi za to, bo občinska skupščina razpisala referendum o krajevnem samoprispevku v jesenskih mesecih.

Seveda pa zavisi uspešnost od pripravljenosti nas občanov, če bomo pripravljeni reševati naše skupne probleme s samoobdavitvijo in na ta način prispevati k hitrejšemu splošnemu napredku velenjske občine. V javni razpravi se bomo o vsem tem tudi pogovarili.

Na podlagi sklepa 49. redne seje Kreditnega odbora KREDITNE BANKE CELJE, objavljamo

r a z p i s

za vlaganje prošelj za odobritev investicijskih posojil v skupnem znesku N-din 200.000.— (novih din dvestotisoč in 00/100) za zasebno obrtniško in gostinsko dejavnost na področju Skupščine občine Velenje.

Pravico sodelovanja v razpisu imajo tisti zasebni obrtniki in zasebni gostilničarji, ki imajo obrtno dovoljenje za delo.

V prošnji za posojilo mora biti poleg ostalih podatkov navedeno, za kakšen namen je posojilo potrebno, znesek, odplačilna doba in znesek ustvarjenega prometa v letu 1968.

Obravnavali bomo le tiste prošnje, ki bodo vložene do 28. februarja 1969.

KREDITNA BANKA CELJE
Podružnica VELENJE

PREDLOG VOLILNEGA PROGRAMA OBČINSKE KONFERENCE SZDL VELENJE

Na zadnji seji občinske konference SZDL Velenje, ki jo je vodil sekretar Jože Veber, so sprejeli volilne dokumente – volilna pravilnika, kadrovska izhodišča in kriterije za predlaganje odbornikov in poslancev ter predlog volilnega programa. Tega v celoti objavljamo, da bodo lahko občani v predvolilnem obdobju o njem razpravljali in ga dopolnjevali.

Samoupravni odnosi v občini

Da bi postopno uresničili ustavno zamisel o občini – kot temeljni teritorialni skupnosti ljudi, v kateri se izražajo in usklajujejo njihovi glavni interesi – se bo Socialistična zveza zavzemala zlasti za naslednje:

- za nadaljnji in hitrejši razvoj samoupravnih odnosov na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja; delovnemu človeku oziroma občanu je zagotoviti več možnosti in organiziranih oblik za neposredno sodelovanje in odločanje o proizvodnji in delitvi družbenega proizvoda in vseh pogojih njegovega življenja;

- za razvijanje krajevnih skupnosti in urejanja tistih zadev, ki se neposredno nanašajo na zadovoljevanje potreb delovnih ljudi in njihovih družin; krajevnih skupnosti se naj s svojimi programi dela vključijo v občinski program in preko njega zagotovijo uresničitev nekaterih nalog širšega pomena. Programi dela krajevnih skupnosti naj dobijo pomembnejše mesto pri razdeljevanju sredstev za krajevne skupnosti;
- za povečanje vpliva občanov in njihovih skupnosti na delo tistih delovnih organizacij, ki opravljajo zadeve posebnega družbenega pomena in ki imajo monopolen položaj;

- za večjo samostojnost občine, predvsem v pogledu financiranja potreb splošne potrošnje; financiranje družbenih potreb naj temelji na načelu solidarnosti in vzajemnosti in družbenega dogovarjanja v občini;
- za nadaljnji razvoj medobčinskega sodelovanja, predvsem na področjih, ki jih narekujejo potrebe, interesi in zahteve občanov.

Gospodarstvo

Socialistična zveza bo skrbela za dosledno izvajanje nalog in potreb, ki jih vsebuje resolucija o temeljnih gospodarske politike občine Velenje. Njena prizadevanja bodo usmerjena predvsem:

- v nadaljevanje povečevanje aktivnosti gospodarstva in doseganje optimalne gospodarske rasti;
- v širše vključevanje v mednarodno menjavo in krepitev tistih gospodarskih organizacij, ki so se že do sedaj uspešno uveljavile na tem področju;
- v krepitev reprodukcijske sposobnosti gospodarstva, pri čemer je dati večji poudarek amortizaciji in pravilnemu razmerju med amortizacijo in investicijskim vzdrževanjem;
- v hitrejšo in učinkovitejšo modernizacijo in rekonstrukcijo gospodarstva, za kar morajo gospodarske organizacije pripraviti programe nadaljnjega razvoja;

- v širše in hitrejšo vključevanje strokovnega kadra v gospodarstvo in družbene službe;
- v učinkovitejšo iskanje možnosti za zaposlovanje nezaposelene delovne sile oziroma za hitrejšo odpiranje novih delovnih mest.

Pri uresničevanju navedenih ciljev in nalog bo Socialistična zveza z ostalimi družbeno-ekonomskimi faktori svoje napore usmerila predvsem v reševanje naslednjih problemov:

1. Sorazmerno majhne možnosti za hitrejšo in intenzivnejšo modernizacijo zahtevajo pri nadaljnjem razvoju daljšanje prednosti zlasti tistim gospodarskim organizacijam, ki so se v reformnih pogojih pokazale najbolj vitalne in ki so že do sedaj bile nosilke gospodarskega razvoja občine (kovinsko-predelovalna industrija, rudarstvo, proizvodnja električne energije). Treba pa je podpreti tudi razvoj tistih dejavnosti in gospodarskih organizacij, ki bodo s svojimi razvojnimi možnostmi, programi in usposobljenostjo zagotavljale hitrejši razvoj.

2. Zaradi zniževanja deleža gospodarstva v družbenem proizvodu se je zmanjšala tudi reprodukcijska sposobnost našega gospodarstva. Zato si bo Socialistična zveza prizadevala, da se – poleg že sprejetih stališč republike – tudi v občinskem merilu prispevki in datjave, ki obremenjujejo gospodarstvo, ne bodo povečevali, temveč da se bo obremenitev gospodarstva v prihodnjih letih postopno zniževala.

Na tej osnovi, s hitrejšim sproščanjem sredstev, ki so danes še zamrznjena v zalozah in terjatih do kupcev in s močno preorientacijo gospodarskih organizacij v smeri večjega podjetniške akumulacije je mogoče gospodarstvu zagotoviti več sredstev za vlaganja v osnovna sredstva, kar je predpogoji za hitrejšo gospodarsko rast.

Ob odločitvi, da je gospodarstvo nesmotrno obremenjevati z dodatnimi datjavami, tudi sredstev za pokrivanje nekaterih potreb splošne potrošnje ni iskati na tem področju, temveč je proučiti predvsem možnost priletnosti sredstev prebivalstva oziroma možnosti uvedbe krajevnega samopriskrpeva na območju celotne občine, o čemer naj bi odločili volilci na referendumu. Razlogi za uvedbo takšnega ukrepa morajo biti vsestransko pripravljeni in vsebinsko utemeljeni, da bo celotni občinski javnosti omogočena jasna opredelitev glede ciljev, ki jih v uvedbo krajevnega samopriskrpeva zasledujemo in rešujemo. Sredstva, zbrana s samopriskrbo, naj bi služila za gradnjo in obnovo nekaterih šolskih objektov in modernizacijo lokalnih cest.

3. Socialistična zveza se bo zavzemala za večjo aktivnost gospodarskih organizacij in poslovne banke v smeri angažiranja dodatnih denarnih virov in skupnih vlaganj za financiranje izvedbe dolgoročnih programov gospodarskih organizacij.

4. Ker na počasno izvajanje modernizacije poleg drugih okoliščin vpliva tudi pomanjkanje ustreznih razvojnih programov gospodarskih organizacij in pre-

malo razvito poslovno sodelovanje na širši osnovi, bo Socialistična zveza podpirala težnjo po izdelavi dobro proučenih in z gospodarsko strukturo usklajenih razvojnih programov gospodarskih organizacij; le-ti naj bodo osnova za preusmeritev na rentabilnejšo proizvodnjo, specializacijo ter na izboljšanje asortimana in kvalitete.

Ciljnjej je treba pristopiti k izdelavi dolgoročnega programa razvoja občine Velenje, ki mora izhajati iz planov delovnih organizacij, usklajen pa mora biti tudi z republiškim razvojnim programom. V okviru tega programa je izdelati tudi dolgoročnejšo koncepcijo razvoja posameznih dejavnosti, kot so kmetijstvo, turizem in obrt.

5. Kvalifikacijska struktura zaposlenih kaže, da smo pod republiškim poprečjem, zato bo Socialistična zveza posebno pozornost posvetila hitrejšemu zaposlovanju strokovnih kadrov v delovnih organizacijah.

6. Socialistična zveza se bo zavzemala za tako delitev osebnih dohodkov v delovnih organizacijah, ki bo temeljila na ustreznih rezultatih dela in poslovnega uspeha, pri čemer bo težila za uveljavitev sistema samoupravnega in družbenega dogovarjanja po dejavnostih in asociacijah.

Gibanje osebnih dohodkov v družbenih službah, ki se financirajo iz proračuna, naj bo odvisno od uspešnosti gospodarstva.

7. Ugotovitev, da se je gradnja stanovanj v zadnjih letih naglajna v prid individualne gradnje družinskih hiš – zaradi česar je bila prizadeta družbena oziroma blokovna gradnja stanovanj – narekuje potrebo po vključevanju namenskih sredstev za stanovanjsko izgradnjo in neangažiranih sredstev skladov skupne porabe delovnih organizacij v kreditni mehanizem. Le na ta način bo mogoče v prihodnje nadaljevati s kontinuirano družbeno stanovanjsko izgradnjo v obsegu, kot ga narekujejo potrebe (za določene kategorije prebivalstva bo še vedno treba graditi najemna stanovanja, poleg tega pa so stroški blokovne gradnje nižji). Za doseg tega cilja je potrebna sinhronizirana skupna akcija in tesno sodelovanje med poslovnimi banko, delovnimi organizacijami in občinsko skupščino.

8. Posledice težjega zaposlovanja v zadnjih letih se kažejo v naraščanju števila nezaposlenih. Zato je treba posebno skrb posvetiti iskanju možnosti za zaposlitev zlasti tiste rezervne delovne sile, ki predstavljajo v strukturi nezaposlenih največji delež, tj. nekvalificirana delovna sila.

Problematika nezaposlenosti se ne more več reševati neodvisno od ostalih gospodarskih gibanj, temveč le v sklopu vseh komponent, ki opredeljujejo gospodarsko rast in gospodarska gibanja. To pomeni, da lahko pride do večjega zaposlovanja samo s posegi, ki so istočasno usklajeni z merami za hitrejšo povečevanje proizvodnje in produktivnosti dela. Za hitrejšo zaposlovanje sezonske delovne sile je treba ustvariti ugodnejše pogoje v okviru terciarnih dejavnosti, predvsem na področju turizma.

9. Zaostrena vprašanja v kmetijstvu zahtevajo pospešeno izvajanje ukrepov, ki bodo spremenili neugodna gibanja v zadnjem obdobju in izboljšali položaj kmetijstva. Ukrepe je treba usmeriti predvsem v naslednje probleme:

- zaradi zmanjševanja obdelovalnih površin kot posledice intenzivne gradnje je povečati skrb za boljše izkoriščanje kakovostnih zemljišč in njihovih odvajanj;
- zagotoviti pogoje za obstanek prebivalstva v hribovitih in oddaljenih predelih občine; rešitev je iskati predvsem v povezanosti s tistimi dejavnostmi, ki dopolnjujejo kmetijstvo, kot so gozdarstvo, turizem in podoben;

- glede na sestavo zemljiških površin in naravno oblikovitost tal je treba pospeševati razvoj tistih več kmetijstva, ki imajo v občini najugodnejše pogoje za razvoj;

- v občinskem merilu je treba izdelati dolgoročnejšo koncepcijo razvoja kmetijstva, v kateri bi moral vidnejše mesto dobiti zasebni sektor, na katerega odpade preko 70 % vseh zemljišč v občini;

- voditi je takšno občinsko davčno politiko, ki bo podpirala preusmeritev kmetij v intenzivno pridelovanje, obnovo nasadov in kmetijskih stavb ter nabavo strojev in opreme;

- ustvariti je pogoje za kreditiranje kmetijstva s priletnostjo lastnih sredstev kmetijskih proizvajalcev, bančnih sredstev ter razširjanjem kmetijske hranilno-kreditne službe.

10. Ubadanje turističnega prometa v občini od leta 1964 dalje opozarja, da je treba tudi na področju turizma marsikaj izboljšati in postopoma ustvariti pogoje, ki jih zahteva razvoj sodobnega turizma.

11. Trebovina bo morala z boljšim asortimantom in s še kvalitetnejšimi storitvami zmanjšati odток kupne moči prebivalstva z našega območja. Z ustreznimi organizacijsko-trgovinskega omrežja bo treba postopoma zagotoviti preskrbo osnovnih življenjskih potrebščin tudi v manjših krajih.

12. Za obrtništvo je na splošno značilno, da zaostaja za potrebami. Ta gospodarska panoga sicer res prispeva sorazmerno skromen delež k ustvarjenemu družbenemu proizvodu v občini, je pa vendarle pomembna tako s stališča ustvarjanja novih delovnih mest kot zaradi kritja potreb splošne, zlasti pa osebne potrošnje. Zaradi zaostajanja razvoja obrti bo treba zagotoviti boljše pogoje za njen nadaljnji razvoj, pri čemer je treba voditi takšno davčno politiko, ki bo stimulirala razvoj deficitarnih obrtnih strok in večje vključevanje javencev v uk. Razvoj družbenega in zasebnega sektorja obrtništva je treba pospeševati tudi z ustreznimi kreditno politiko.

Šolstvo, otroško varstvo

Na področju šolstva, predvsem pa pri reševanju potreb po šolskem prostoru, je bilo v preteklem obdobju rešenih mnogo problemov; v Velenju in drugih krajih so bili zgrajeni novi šolski prostori. Medtem ko je zmogljivost obstoječih šolskih prostorov do reorganizacije šolske mreže še ustrezala potrebam, pa se je stanje bistveno poslabšalo s priletnostjo učencev višjih razredov podružničnih šol na centralne osnovne šole v Velenju, Sošanju in Smartnem ob Paki. Kljub intenzivni novogradnji in obnovi šolskega prostora v preteklem obdobju, je na tem področju še mnogo nerešenih problemov, ki jih bo mogoče rešiti le s skupno in dobro organizirano akcijo.

Razmere so vsekakor najtežje na obeh osnovnih šolah v Velenju, ki zaletata polovico vseh učencev v občini. Na teh dveh šolah so vse učilnice zasedene z dvo-izmenskim, delno pa tudi s tro-izmenskim poukom. Take razmere onemogočajo normalno pedagoško delo izobraževalnega in vzgojnega kadra, izvajanje sodobne aktivnosti učencev, organizacijo dodatnega pouka in varstvo šolarjev, zato je nujno treba zgraditi novo šolo z 20 učilnicami, telovadnico in z drugimi prostori. Velenje bi z novogradnjo šole dobilo še 1 telovadnico in bi se na ta način omilil pritisk na sedanje prostore telovadnic, ki so zasedene od jutra do večera.

V nekoliko milejši obliki se podobni problemi kažejo tudi v Sošanju, saj sta obe osnovni šoli brez telovadnic oziroma koristita telovadnico TVD »Partizan«. Ki zadošča za pouk telesne vzgoje le za nekatere oddelke obeh šol. V Sošanju je torej treba zgraditi telovadnico, na osnovni šoli Biba Röck pa še dodatne tri učilnice, da bi lahko prešli na eno in pol izmenski pouk.

Vprašanje šolskih prostorov za posebno osnovno šolo je bilo rešeno z odkupom stanovanjskega objekta. Za učilnice služijo stanovanjske sobe, drugi prostori pa so zaradi svoje neprimernosti slabše izkoriščeni. Potrebe narekujejo, da bi morali pri šoli zgraditi dve delavnici za tehnični pouk in urediti centralno ogrevanje.

Šola v Smartnem ob Paki je bila zgrajena leta 1962 in je po svojih zmogljivostih zadoščala takratnim potrebam. Zaradi porasta števila učencev pa se kaže potreba po dograditvi dodatnih 4 učilnic, predvsem pa po gradnji telovadnice.

Tudi v okoliških krajih so nekatera šolska poslopja v izredno slabem stanju in otežujejo normalno delo; nujno je treba obnoviti ali zgraditi podružnične šole v Sentilju in Ravnah, v Topolšici pa zagotoviti eno dodatno učilnico in urediti centralno ogrevanje.

Zmogljivosti za otroško varstvo zaenkrat zadoščajo v Velenju bo treba prostore otroškega vrta v prihodnjih letih razširiti oz. dograditi, v Smartnem ob Paki pa poslati ustreznejši prostor za oddelke otroškega varstva in ga primerno opremiti.

Da bi v prihodnosti lahko pristopili k reševanju navedenih problemov, bo treba intenzivno iskati vse možnosti in izkoristiti vse viře za zagotovitev potrebnih finančnih sredstev.

S tem v zvezi je treba čimprej proučiti možnost za uvedbo krajevnega samopriskrpeva, s katerim naj bi zbrali vsaj del sredstev za investicije v šolstvo.

Sorazmerno nizki delež učencev, ki uspešno dokončajo osnovno šolo, opozarja, da je treba okrepiti napore za izboljšanje učno-vzgojnega dela na šolah in zmanjšanje osipa učencev. Delo šol naj bo zagotovljeno tako, da bo dvignilo interes in možnost učencev za absorbiranje učnega programa in osvojitve znanja, ki ga lahko da osnovna šola.

Ker je šola izobraževalna in vzgojna ustanova, je potrebno, da se večjo skrb posveča vzgojnemu in idejnemu vprašanju, ki nastajajo med mladino. Več poudarka je treba dati tudi praktični vzgoji mladine v smislu potreb po vseživljajski obrambi.

Ce želimo okrepiti prizadevanja za dvig kvalitete pouka, je treba v sistemu delitve dohodka in osebnega dohodka odpraviti tudi pomanjkljivosti sedanjih meril za financiranje vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki upoštevajo le obseg, ne pa tudi kvalitete in rezultatov dela.

Zaradi splošnega zaostajanja materialne osnove šolstva naj pristojni faktorji, posebno pa izobraževalna skupnost, povečajo svoje napore za saniranje in izboljšanje materialnega položaja šolstva.

Komunalna dejavnost

V preteklem obdobju je bilo na področju komunalne dejavnosti rešenih mnogo prečih problemov. Med pomembnimi rešenimi nalogami je bila vsekakor omeniti izgradnjo novega vodovoda za Velenje oz. vso Saleško dolino, ureditev novega pokopališča v Podkraju in uspešno nadaljevanje del na regulaciji Pake in njenih pritokov.

Bistveno se je izboljšalo tudi stanje nekaterih najvažnejših cest; zgrajena je bila nova cesta med Sošanjem in Velenjem (razen priključka v Sošanju), modernizirane so bile ceste Paka–Dolč, Sošanj–Topolšica in Sošanj–Gorenje–Letuš. K boljši ureditvi krajevnih cest so mnogo prispevale tudi same krajevne skupnosti, ki so s minimalnimi sredstvi in prostovoljnimi delom občanov uredile ceste v Bele vode, Plešivce, Cirkovce, Kavče, Skorno in podobno.

Hitri gospodarski razvoj in močan razvoj stanovalniško-komunalne in industrijske gradnje je narekoval potrebo po izdelavi urbanistične dokumentacije. Izdelava urbanističnega načrta za Saleško dolino, ki je v bistvu zajel urbanistično ureditev celotne občine, je omogočila izdelavo posameznih zazidalnih načrtov za blokovno in družinsko gradnjo stanovanj (za gradnjo večstanovanjskih zgradb na območju med Pako in starim delom Velenja in med Pako in Kidricevo cesto, za gradnjo družinskih hiš pa na območju Smartna II, Smartna III, Konovega, Sela in Pesja). Za območje Sošanja, ki zaradi premočnejše meje, predvidene industrije in terenskih prilik po generalnem načrtu ni imel perspektive, je bil izdelan načrt sanacije komunalnih naprav, pozneje pa še zazidalni

načrt za območje med Pako in železniško progo. Izven urbanističnih centrov je bilo urbanistično obdelano naselje Smartno ob Paki, za katerega je bil izdelan urbanistični program in zazidalni načrt.

Področje stanovanjske gradnje je doživelo bistvene spremembe; medtem ko je v prejšnjem obdobju prevladovala družbena oz. blokovna izgradnja stanovanj, se je v zadnjem času razmahnila predvsem gradnja individualnih stanovanjskih hiš, blokovna izgradnja pa je popolnoma zamrla. Tako so v kratkem času nastale popolnoma nove stanovanjske soseske, kot so Smartna II, Smartna III, Konovo, Selo–zahod, Selo–vzhod in Pesja z okoli 500 stanovanjskimi hišami. Silovit razvoj družinske stanovanjske gradnje je terjati in se terja ogromna finančna sredstva za ureditev komunalnih naprav, kot so ceste, vodovod, kanalizacija, električno napajalno omrežje in javna razsvetljava. S pomočjo sredstev iz naslova prispevka za uporabo mestnega zemljišča, vodarine in kanalizacije in prispevkov samih graditeljev, so bile v teh naseljih urejene minimalne komunalne naprave, dokončna ureditev le-teh pa zahteva še ogromna finančna sredstva.

V zadnjem času se je zaradi spremenjene urbanistične zakonodaje spremenila tudi občinska urbanistična politika (na podeželja; prejšnje enogradnje in liberalnejši odnos do gradnje stanovanjskih hiš na podeželju, povzročata vrsto dodatnih problemov, ki se kažejo v potrebah po rekonstrukciji nizkoparnostnega omrežja, gradnji vaških vodovodov, boljši ureditvi krajevnih cest in podobno.

Zaradi splošne ugotovitve, da je družbena oz. blokovna gradnja stanovanjskih zgradb racionalnejša, je treba v prihodnje dati večji poudarek tej gradnji. Zaradi še vedno dokaj močnega interesa za gradnjo družinskih hiš, je treba pri urbanističnem načrtovanju upoštevati tudi te potrebe, vendar s predpostavko, da bodo morali stroški urejanja komunalnih naprav v glavnem nositi graditelji oz. investitorji sami.

Sedanje stanje in nadaljnji razvoj stanovanjsko-komunalne dejavnosti nakazuje vrsto problemov, ki jih bo treba v bližnji prihodnosti reševati. Veliko nalog oz. problemov s tega področja vsebuje občinski petletni plan izgradnje komunalnih objektov, ki se bodo financirali s sredstvi sklada za komunalno dejavnost in iz sredstev, ki se za te namene oblikujejo iz naslova vodarine in kanalskih taks (glej prilogo!).

V okviru potreb je vsekakor treba še posebej omeniti nujnost izgradnje kanalskega kolektorja med Velenjem in Sošanjem – s čistilno napravo v Penku – ki bi odvajal vse odpadne na tem odseku. Velik problem v finančnem pogledu predstavlja tudi preureditev toplovalne napeljavne, ki jo bo treba priključiti na novo elektrarno.

Vse probleme na področju komunalnega urejanja lahko zreduciramo na en sam skupni imenovalec, to je na nezadostno materialno osnovo oz. veliko pomanjkanje finančnih sredstev. Zato se na tem področju še prav posebno kaže potreba po zagotovitvi dodatnih virov za financiranje oz. po večjem sodelovanju prebivalstva pri reševanju teh zadev. Nujno je treba uvesti krajevni samopriskrpek, ki naj bi služil predvsem za ureditev oziroma modernizacijo krajevnih cest.

Hitrejšo in uspešnejše reševanje komunalnih problemov vsekakor terja tudi večjo koordinacijo in tesnejše sodelovanje vseh zainteresiranih faktorjev, kot so urbanisti, stanovanjska podjetja, komunalno in gradbeno podjetje, banka in občina.

Socialno varstvo, zdravstvo, socialno zavarovanje

Stanje in problemi na področju socialne zaščite zahtevajo posebno skrb za nadaljnji razvoj službe socialnega varstva (v občinskih upravnih organih, delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih), da bo sposobna z modernimi metodami dela pravočasno odkrivati in analizirati socialne probleme in nakazovati njihovo reševanje predvsem s pravočasnim odpravljanjem vzrokov.

Prizadevanja pristojnih faktorjev s področja socialnega varstva se naj odražajo v večji skrbi za vse tiste občane, katerim je zaradi materialnih, zdravstvenih in socialnih vzrokov potreben pomoč in skrb skupnosti: otrokom brez staršev, bolnim in starim osebam in ostalim socialno ogroženim občanom.

Krajevne skupnosti bi morale svojo dejavnost v večji meri usmeriti na razvijanje najrazličnejših oblik družbene skrbi za stare in onemogče; v sklopu tega področja sodi ustreznejša stanovanjska politika za starejše prebivalce, organizacija dejavnosti za pomoč in nego starim na domu, skrb za ostarele kmete in materialna ter druga pomoč nepreskrbljenim starim ljudem.

Posebno skrb je treba posvečati tistim družinam in otrokom, ki so potrebni posebne družbene skrbi. V ta namen je treba krepiti materialno osnovo za uspešnejše reševanje teh vprašanj preko raznih oblik dnevnega varstva, pomoči pri koriščenju šolske prehrane, utrjevalni rejniški službi, razvijati službe vzgojne svetovanja in podobno. Med posebne naloge sodi skrb za preprečevanje mladinskega prestopništva; v ta prizadevanja bi se morali vključiti vsi faktorji, ki vplivajo na oblikovanje osebnosti mladega človeka.

Na področju zdravstva si je treba prizadevati za stalni napredek zdravstvene zaščite vseh občanov.

Samoupravljanje na področju zdravstva in zdravstvenega zavarovanja je treba razvijati tako, da bodo delovni ljudje neposredno soodločali o položaju in razvoju teh dejavnosti, o usklajevanju svojih pravic in materialnih obveznosti in da se bodo zblíževali interesi zavarovancev in zdravstvenih delavcev. Večje sodelovanje delovnih ljudi na tem področjih bo tudi poročilo, da se bo v zdravstveni dejavnosti čimbolj uveljavljala racionalizacija poslovanja in realno vrednotenje z zmogljivostmi sklada za socialno zavarovanje in gospodarstva. V zdravstveni službi je treba uveljaviti takšen sistem vrednotenja zdravstvenih storitev, ki bo ustrezal načelu delitve po delu in prispeval k večji učinkovitosti službe.

90 LET USPEŠNEGA DELA GASILSKEGA DRUŠTVA ŠOŠTANJ

GASILSKO DRUŠTVO ŠOŠTANJ JE IMELO SVOJ 90. REDNI LETNI OBČNI ZBOR NA KATEREM SO PREGLEDALI USPEHE IN NEUSPEHE, KI JIH JE DRUŠTVO DOSEGALO V PRETEKLEM LETU IN V ČASU OD OBSTOJA DALJE.

Iz poročil je bilo razvidno, da je društvo uspešno delovalo ves čas svojega obstoja, da pa je v preteklem letu doseglo dobre uspehe pri vzgoji gasilskih kadrov, pri izvajanju preventiv in represiv, kakor tudi pri vseh drugih nalogah s prostovoljnimi delom članstva in mladine. Operativne desetine članstva in mladine so uspešno delovale v vseh požarnih akcijah, tekmovanjih in pri ocenjevanju društva in tudi dosegle željene uspehe. Za strokovno usposabljanje so

člani imeli, poleg tečaja za izprašane gasilce, še 4 predavanja iz gasilske strategije in taktike, imeli so 21 suhih in 9 mokrih vaj, posebne vaje za tekmovanje in ocenjevanje; enako pa so se vzgajali mladinci in pionirji. Člani so lani naredili 1500 prostovoljnih delovnih ur pri gradnji novega gasilskega doma, ko so predstavljali visokopaketnostni elektrovod in ga kabirali, nakladali in razkladali ter prevažali so zidno opeko, sedaj pa jih čaka še delo pri podiranju in

spravilu lesa, ki so ga darovali kmetje za gradnjo gasilskega doma.

Na občnem zboru so sprejeli program dela, med nalogami pa so dejali, da so najvažnejši sklepi VI. kongresa slovenskih gasilcev, ki zahtevajo vključitev mladine in žena. Te je potrebno usposobiti za gasilsko službo, da bi s pomlajenimi lažje opravljali naloge požarnega varstva. S tem se bodo gasilci vključili in najboljše usposobili za vse-ljudsko obrambno sposobnost.

Sklenili so tudi, da bodo letos dogradili gasilski dom in nabavili gasilsko vozilo »Combi«.

Ob proslavi 90-letnice obstoja gasilskega društva Šoštanj bodo prevzeli in odprli nov gasilski dom. Načrte je izdelal Zavod za napredek gospodarstva v Celju, gradbena dela pa izvaja Splošno gradbeno podjetje Vegrad Velenje. Dom mora po pogodbi biti dograjen do konca meseca julija letos. Sredstva za gradnjo so prispevali Skupščina občine Velenje, gospodarske organizacije iz Šoštanja in Velenja ter kmetje, ki so dali les in tudi posa-

mezni občani s svojimi prispevki. Izgradnja novega doma je bila nujnost, ker je dose-danji gasilski dom dotrajan in ne more več uspešno služiti svojemu namenu.

Občnega zbora, ki je bil v soboto, 1. februarja, se je udeležilo vse članstvo. Navzoč pa so še bili – predstavnik občinske skupščine Velenje načelnik Martin Tovornik, zastopniki elektrarne, Zarje, Polypexa, tovarne usnja, LIK-A, KO SZDL in občinske gasilske zveze Velenje ter sosednjih društev.

Ob tej priliki je občinska gasilska zveza Velenje podelila značke za dolgoletno službo-vanje v gasilski organizaciji. Značko za 50-letno delo so pre-

jeli Franc Grebenšek, Rudi Bolha, Beno Fuks in Miloš Volk. Vsi ti še danes uspešno in aktivno delajo v društvu. Komandir društva pa je jub-lilantom podelil šopke rdečih nageljnov v znak priznanja za požrtvovalno, vztrajno in ne-sebično delo.

Po končanem zboru so pri-redili družabni sestanek, na katerem so se seznanili z na-logami pred volitvami v vsa predstavniška telesa in na se-stanku evidencialni kandidata za zvezno, republiško in ob-činsko skupščino. Pokazali so tudi diapozitive s poučnega po-tovanja v München, ko so si zastopniki iz ObGZ Velenje ogledali organizacijo in delo gasilske straže.

Ob 25. obletnici smrti revolucionarja in pesnika Kajuha

S pohodom XIV. divizije čez Sotlo in prihodom na slovenska tla, kulturna skupina, ki jo je vodil partizanski pesnik Karel Destovnik-Kajuh, svojega kulturnega poslanstva ni mogla več opravljati, čeprav bi bilo tako delo neprecenljivega političnega pomena. V nadaljnjem pohodu se njihovo delo ni v ničemer razlikovalo od življenja in dela drugih borcev. V dneh velikih bojev in težavnih pohodov Kajuh ni mogel pisati. Zato so toliko dragocenejši dokumenti fotografije, ki nam ohranjajo vpogled v Kajuhovo življenje teh dni. Kažejo nam ga kot borca, ki deli vse težave z bojnimi tovariši, kot nosača, ki v ostri zimi nosi z drugimi kulturniki ranjenega tovariša. In končno je tu tudi njegova poslednja fotografija, nastala je šest dni pred smrtjo na Paškem Kozjaku. Kljub vsem težavam in naporom pa njegov pesniški duh ni miroval. Ustavljal se je predvsem ob misli na velike preizkušnje, ki jih je prestajala divizija, ob idejni nezlomljivosti borcev. Pesem neznanega naslova, ki je nastala v tem času, prica o tem. Jo je pa med potjo izgubil, kar je močno obžaloval. V spominu so mu ostali le izredno trdi verzi refrena, ki so za značaj njegove pesni prav presenetljivi. Verjetno je bila to prva pesem, ki jo je navdihnilo trpljenje pohoda in morebiti tudi uvod v široko zasnovano epsko opisovanje partizanskega življenja.

Na dan Kajuhove smrti, 22. februarja 1944, so zahtevali boji z Nemci velike žrtve. Med drugim je bil v teh bojih ranjen in potem ujet član kulturne skupine XIV. divizije Sveto Marolt-Spink, ubit pa Janez Weiss-Belač. Naporni pohodi, zvezani z nečloveškimi težavami pa so močno izčrpavali tudi Kajuha. Ob preboju pri Belih vodah se je še komaj premikal. Divizija se je nato prebrijala čez Zgodnje in pozno popoldne zasedla raztresene domačije na sektorju Topolšica-Bele vode-Sentvid. Štab divizije se je nastanil pri kmetu Banku v Topolšici št. 159, nekaj sto metrov nad njim, pri Zlebniku v Sentvidu nad Zgodnjami (št. 2) pa štabna patrulja in divizijska kulturniška skupina. Skupina je odšla v hišo že zgodaj v mraku in se nastanila v zgornjem nadstropju. Kajuh se je, še preden se je napotil k Zlebniku, zadrževal v divizijskem štabu, po prihodu k Zlebniku pa se je napotil k že ležečim kulturnikom in legel. Vendar pa ob nemškem napadu na Zlebnikovo, ki je kmalu nato sledil, še ni spal. Ob prvih streljih je skušal, oborožen in z nahrbtnikom, najprej skozi hišna vrata blizu stopnišča in potem zavzeti na prostem bojni položaj. Ker pa ga je Franc Bevc, eden izmed članov štabne patrulje opozoril na nemško zasedbo pri treh vratih, se je skušal nato prebiti iz hiše skozi vrata, ki so vodila na prosto skozi razsvetljeno kuhinjo. Pri tem ga je izza kuhinjskih vrat ustrelil menda nemški mitraljez. Kajuh je torej padel, preden je komandir štabne patrulje prispel do prvega nadstropja in še preden je skušal s tem, da bi odvrnil bombi, preprečiti Nemcem dostop do hiše. Kajuh je padel torej, preden so začeli Nemci z organiziranim napadom in prav tako pred organizirano obrambo skupine, ki se je zadrževala pri Zlebniku. Hišo je napadla nemška izvidniška patrulja, ki je štela osem do deset mož, oborožena s puškami in puškami. Kot pravilo je torej veljalo, da Nemci ponoči niso napadali. Po večini so pošiljali ponoči le izvidnice, ki so preiskovale ozemlje, kjer bi se naslednje dne bojevali. Napadeni so po prvih streljih prihiteli na pomoč člani divizijskega štaba, tako Matevž Hec in Tone Vidmar-Luka s spremstvom, za njimi pa tudi bataljon Tomšičeve brigade. Ko sta prispela Vidmar in Hec do hiše, je bil Kajuh že mrtel, vse puškarjenje pa po Vidmarjevih besedah ni trajalo več kot deset do petnajst minut.

(Odlomek iz knjige E. Cesarja »Zbrana dela Karla Destovnika-Kajuha«)

Kajuhova rojstna hiša

Predvojno delo članov partije v Saleški dolini je bilo zelo razgibano in uspešno. Komunisti so delali med mladino, si jo pridobili in utrdili organizacijo SKOJ. Zato je dala Saleška dolina že v začetku okupacije prve ilegale. Iz te doline je znanih mnogo zavednih Slovencev, ki so postali vidni borci za svobodo. Nepozabno bo ostalo v zgodovini ime Karla Destovnika-Kajuha. Že kot dijak je bil takratni protiljudski režim in se potegoval za reševanje socialnih problemov.

Režim ga je preganjal. Izključili so ga iz celjske gimnazije in ga kasneje poslali v taborišče Ivanjico, od koder se je februarja 1941 vrnil v Maribor. Okupacijo je pričakal v Soštanju. Nemci so ga kmalu aretirali in spet izpustili. Kasneje je živel v ilegali v Ljubljani. Avgusta 1943 se je pridružil partizanom in se na Dolenjskem vključil v XIV. divizijo ter postal vodja njene kulturniške

skupine. Z divizijo se je vrnil na Štajersko po poti, ki je bila združena z nečloveškimi napori.

22. februarja 1944 so med Zgodnjami in Belimi vodami presenetili Nemci kulturno skupino pri kmetu Zlebniku. V tem spopadu je padel Karel Destovnik-Kajuh, partizanski pesnik, revolucionar in narodni heroj.

Na zgradbi hotela v Soštanju, ki se sedaj imenuje Kajuhov dom, v njej se je Kajuh rodil, je krajevni odbor ZB NOV Soštanj 26. aprila vzdal marmorno ploščo z reliefom, delom akademskega kiparja Ivana Napotnika iz Soštanj, z naslednjim besedilom:

V TEJ HISI JE BIL 19. 12. 1922 ROJEN
KARL DESTOVNIK-KAJUH
PARTIZANSKI PESNIK IN
NARODNI HEROJ

Zapis in slika iz albuma »Spomeniki revolucije«, ki ga je uredila ZZZB NOV občine Velenje.

Kajuh in svetnik

Napisal: Vlado Valenčak

Karla Destovnika-Kajuha sem poznal še iz otroških let. Posebno sva se spoprijateljila v tistih časih pred vojno, ko je študentska mladina iz Soštanj, Velenja in Slovenj Gradca, bila zelo aktivna v borbi za boljše življenje delovnih ljudi. Kajuh je bil med vsemi najaktivnejši, čeprav najmlajši. Brata Mravljaka, Biba Röck, Srečko Puc in mnogi drugi so bili njegovi najbližji tovariši.

Kajuh je bil srednje rasti, črnih las in rjavih oči. Njegova hoja je bila ležerna a njegov nasmeh značilen: pokazal je svoje bele zobe, široko odprta usta – vendar molčeč.

Takega sem srečal spet med vojno v Ljubljani. Pri meni je bil dolgo časa, ker se je skrival pred italijansko policijo, ki ga je iskala. Takrat ga je mučila še srbečica. Pridno je pisal pesmi, ki so bile tiste dni okupirane Ljubljane pravo poživilo za mnoge, ki so zgubljali pogum. Njegove pesmi so krožile po vsej Ljubljani.

Ko jih je recitiral sem jih hitro stenografiral in jih pozneje razmnoževal. Kajuh je namreč vse svoje pesmi nosil v glavi in jih ni hotel pisati. Razmnoževal sem jih s pomočjo navadnega kopirnega papirja, potem pa sem jih delil tamkajšnjim aktivistom.

Nekaj sem jih razdelil sam – a največ jih je šlo skupaj s poročili po ilegalni poti preko svetnika v frančiškanski cerkvi. Svetnik v tej cerkvi nam je služil kot mrtva javka – za njim smo puščali naša poročila in jih lahko dvigali ne da bi se osebno srečevali s tistimi, ki so poročila nosili.

Tako so Kajuhove pesmi na svojstven način prihajale med Ljubljančane.

Takrat sta se pri meni zglasila še Zdravko Čebular in Prevolnikov Ernest iz Mislinje, ki sta šla pozneje na Štajersko in potem padla v Pohorskem bataljonu.

Tudi Kajuh je kmalu zapustil Ljubljano. Ko sem prišel na Štajersko, ga nisem več srečal, ker ga je sovražnik smrtno zadel že nekaj mesecev pred mojim prihodom.

Njegove pesmi, ki jih je recitiral v Ljubljani pa sem našel Sercerjeve brigade.

Kajuhove
manj znane

Ob oddaji radijskih aparatorov

Prišel je čas, ko smo kot
želve

boječe skrivali glave,
ponižno poslušali
in lizali pete.
Dovolj trobili v stare smo
rogove.

Po strunah žic bodečih
ubiramo zdaj pesmi nove.
Nam radijskih ni treba

poročil,
antene so iz naših žil,
sprejemniki oči
in radijske cevi kosti,
ki peljejo po njih vesti
o boju vseh ljudi.
Od step sibirskih in ravni
se stekajo v srca
glasovi novega sveta.
Zato ni radijskih nam treba
poročil.

Vesti lijo v nas
preko naših žil.

Kratke

Ob dvajsetletnici pohoda na
Rim.

Radujte se, radujte,
kriminalci;

saj le poštene padajo kot talci.
Vam, kriminalci,
dajejo svobodo kriminalci.

Inter arme silent musae.
V vojni muze molčijo.

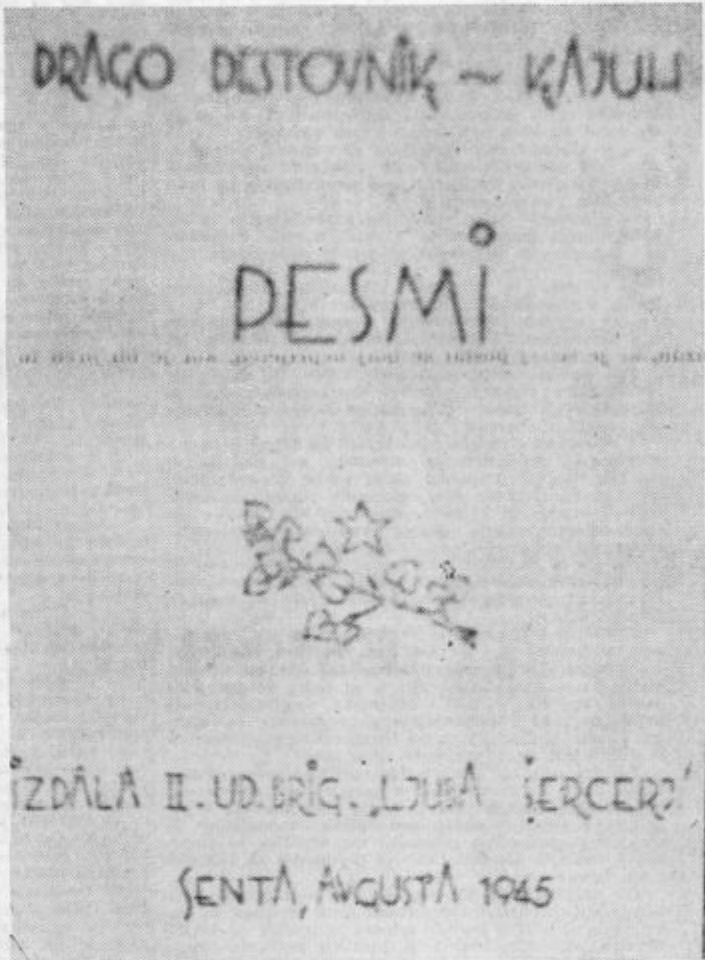
Zares molčijo muze starih
gobeždačev,
ker terja doba zdaj ljudi in
ne glumače.

Prevzvišenemu.
Lepo ime imaš Gregorij.
Pa veš, da kmalu boš doli?

Odlomek:
Patrulja žandarjev
odšla je v tem času
trdo skozi noč
in njih bajoneti
so pesem na tisoče koscev
razklali.

Malodušnemu tovarišu.
Ze res, tovariš, sam si revna
ničla,
a vendar ni brez ničel
milijonov.

Ob novih predpisih.
Zato so štediti s soljo pričeli,
da partizanom bi na rep jo,
kakor zajcem deli.

Naslovna stran Kajuhovih pesmi, ki so jih izdali v II. udarni brigadi Ljuba Sercerja. Natisnjene pesmi so bile napisane na osnovi ustnega izročila pesnika Kajuha. Zabeležil in zbral jih je Vlado Valenčak v času, ko sta bila leta 1942. v Ljubljani skupaj s Kajuhom.

V TEJ HISI
JE BIL 19. 12. 1922. ROJEN
KARL DESTOVNIK
KAJUH
PARTIZANSKI PESNIK
IN
NARODNI HEROJ

SPOMINI OB OBLETNICI OF

Pionirji sedanjosti

ZAPISAL: VLADO VALENČAK

UPOKOJENI ŽANDAR

Po pripovedovanju Martina Povha

Nad Skalami pri Velenju je stanoval v mali hiši blizu smrekovega gozda upokojeni žandarmerijski narednik s svojim sinom. Služil je že v avstroogrski žandarmeriji, a v Jugoslaviji so ga že pred vojno upokojili. Rad je govoril o svojih podvigih proti političnim zločincem, kakor je imenoval one, ki so se borili za delavske pravice. Rudarji ga niso radi videli.

Prišli so Nemci. To je bila po njegovi oceni prilika, da se spet postavi na noge. Že po prvih dneh okupacije se je prijavil nemškemu oblastem in jim nudil usluge v pogledu informacij, ki jih potrebujejo. Kot star žandar je imel tudi, ko je bil upokojen, še vedno vsepovsod svoj nos, stikal je za komunisti, sindikalnimi aktivisti in poverjeniki, za mladimi naprednimi študenti itd. Vse to je okupatorju prišlo prav in žandar v pokopju je postal kmalu župan malega kraja.

Jabolko ne pade daleč od drevesa. Tudi sin mu je bil na las podoben. Že prvi dan okupacije je uporabil vse svoje znanje nemškega jezika, da bi se v »domači« besedi poklonil novim gospodarjem. Vpisal se je v Heimabund in postal zaupnik nemške policije. Pri Wehrmanih se je tudi šopiril. Oborožili so ga z revolverjem in puško in ko je hodil spat, si je revolver dal pod vzglavje. Repenčil se je kot puran in držal je v strahu vso okolico. Kadar se je približal, so ljudje nehali govoriti ali pa so pogovor preusmerili na vreme.

Županov sin je zvedel, da se pri Kodrunu v Skalah nahajata partizana Ulrih in Povh. Sam je hotel ujeti oba partizana in tako pozeiti slavo.

Hitro se je opremil s puško in revolverjem in se napotil h Kodrunu. Partizana je presenetil in zato sta se odzvala k njegovemu pozivu, da naj gresta z njim. Ponosno je nagrajal za ujetnikoma in v glavi so mu rojile tisočere misli o nagradi in hvali velenjskih žandarjev. Sedaj ga bodo šele upoštevali!

Toda v gozdu se je sreča obrnila. Partizana sta ga razorožila, mu pobrala tudi municijo in dobro prebutala. Županov sin se je vrnil domov s cunjastim korakom, brez okrašenega klobuka, brez puške in revolverja in brez ponosa.

Z očetom, županom sta se preselila iz hišice ob smrekovem gozdu, ki je sedaj postal še bolj neprijeten, kot je bil pred to sinovo akcijo.

Partizanska roka je namreč segla po izdajalcih prav iz smrekovih gozdov...

MAROK IN ESESOVEC

V pozni jeseni 1943 sem prvič srečal Maroka. Cokat, z ostrimi potezami obraza in prodornimi črnimi očmi. Vedno skrbno oblečen z lesketajočimi se škornji.

Stal je na pragu kmečke hiše v neki vasi na Gorjancih, ko sem pripeljal visokega plavalasga Nemca, pripadnika SS enot – padalca, ki smo ga ujeli v bližnjem gozdu, ob ofenzivi, ko so Nemci poskušali vse, da bi razbili močne partizanske sile, ki so se podeseterile po kapitulaciji Italije. Z drznimi padalci so pričakovali največ uspeha. Toda naša budnost je bila hitrejša od njih in uspešnejša.

Plavalasi SS-ovec s tipičnim germanskim orlovskim nosom in vodenimi očmi je sovražno buljil v Maroka. Marok, ki mu je segel le do ramen ga je z nasmehom ogledoval – slekel suknjič in ga povabil na dvboj.

Kakor okoli ringa smo se zbrali partizani in ga bodrili. Udarci so padali neumljeno z obeh strani. Večkrat sta težala na tleh in se spet spoprijela stoji. Nemec je bil trdoživ in žilav, toda Marok je bil trdnjši, njegovi udarci so sekali kot sekira. Borba je trajala že dolgo časa, sovražno SS-ovca je naraščala iz udarca v udarec. Ves je bil moker od znoja in njegov pogled je bil strašen, ko je od nekod potegnil nož in hotel z njim mahniti po Maroku.

»Marok, nož ima!« sem zavpil.

Marok se je izvil SS-ovcu, potegnil revolver in ustrelil proti nemškemu velikanu, ki na strele v začetku sploh ni reagiral. Marok je izstrelil gotovo deset izstrelkov, ko se je končno sovražnik zleknil na tla. Nož mu je počasi zdrknil iz okrvavljene stisnjene desnice.

Kmetje iz vasi so se prerinili mimo nas, sezuli sovražnika in ga odnesli. Sneg z dežjem je padal na Gorjance – proti veteru pa je že sam snež pokrnil vso okolico.

Maroka sem srečal spet 1944. leta v pozni jeseni na Stajerskem, ko je bil v IV. operativni coni. Krepko sva si stisnila roke. Bil je še bolj živahen. Ob njem se je človek počutil varnega. Njegove bogate izkušnje vojne je znal vsepovsod dobro izkoristiti. Poln je bil dinamike in vedrosti. Pripovedoval mi je o svojih dogodivščinah iz Francije, kjer je pred vojno delal.

Pohorje je ljubil in ga smatral za najprikladnejše partizansko področje. Ko se je poslavljaval od nas mu je bilo težko. Potem ga nisem več srečal. Padel je kmalu za tem.

Evidentirani možni kandidati

Za nami je začetno obdobje predvolilnih priprav v katerem smo na vseh nivojih evidentirali možne kandidate za poslance in odbornike. Bili smo aktivni, saj smo evidentirali veliko število možnih kandidatov, tako da občanom na kandidacijskih konferencah ni bilo težko izbrati in določiti najboljšje kandidate.

Kandidacijske konference smo v velenjski občini končali zadnje dni v tednu in pred zaključkom redakcije te številke Saleskega rudarja. Zato tudi niso bili takrat znani vsi določeni kandidati. Ker pa je Socialistična zveza, ki je nosilec in organizator letošnjih spomladanskih volitev, sklenila da bo zagotovila javnost in demokratičnost celotnega postopka, objavljamo vse evidentirane možne kandidate za poslance in odbornike. Pri poslancih smo v oklepaju napisali tudi kdo je posameznika evidentiral.

Možni kandidati za poslance v REPUBLIKI ZBOR: Edo Centrlj (kadrovska komisija ZK, OO ZK Velenje); Rudi Delopst (gasilsko društvo Soštanj, OOS Toper in Polypek, ZMS Polypek, aktiv ZK Polypek, KO ZB NOV Soštanj); Stefan Dolejši (aktiv ZK obč. uslužbencev, OK ZMS, CK ZMS); Ivo Jamnikar (kadrovska komisija ZK Velenje); Peter Krapež (družbeno politične organizacije TGO Gorenje, Republiški odbor ZB NOV); Ciril Mislej (KO SZDL Družmirje, GD Soštanj, KO SZDL Soštanj, KO SZDL Soštanj, KO ZB NOV Soštanj, OSS Toper, aktiv ZK in ZMS Polypek); Tone Močnik (sindikati RLV); Lojze Napotnik (KO SZDL Družmirje, Topolšica in Ravne, OOS Toper in Polypek, aktiv ZK Polypek, LK Soštanj, ZMS Polypek, družbenopolitične organizacije TGO Gorenje, kadrovska komisija komiteja ZK, KO ZB NOV Topolšica in Skorno-Florjan); Martin Primožič (KO SZDL Družmirje, Soštanj in Ravne, GD Soštanj, OOS Toper, KO ZB NOV Soštanj); Jože Rogel (KO ZB NOV Topolšica) in Jože Zohar (LK Soštanj, kadrovska komisija komiteja ZK, ZB NOV Velenje) – GOSPODARSKI ZBOR: Ivo Atešek (svet DE delavnic RSC, aktiv ZK delavnic RSC, OSS RSC, družbenopolitične organizacije TGO Gorenje, republiški odbor ZB NOV, aktiv ZK uprava RSC); Anton Bole (KZ Soštanj); Rudi Delopst (LK Soštanj); Janec Grašič (družbeno politične organizacije TGO Gorenje, kadrovska komisija komiteja ZK, OO ZK Velenje); Borut Jenko (OO ZK Velenje); Avgust Jeriha (družbeno politične organizacije TGO Gorenje, gospodarska zbornica SRS); Franjo Kljun (aktiv ZK, svet delavnic RSC, OSS RSC); Frank Korun (družbeno politične organizacije Pesje); Tone Močnik (KZ Soštanj, družbenopolitične organizacije Pesje ZB NOV Velenje); Ciril Mislej (LK Soštanj); Franc Potočnik (kadrovska komisija ZK); Franc Slavič (kadrovska komisija ZK); Milan Sterban (OOS Chrommetak); Nestl Zgank (republiški odbor ZB NOV); – SOCI-ALNO ZDRAVSTVENI ZBOR: Jože Debeljak (kadrovska komisija ZK); Alojz Fijavž (družbeno politične organizacije TGO Gorenje, kadrovska komisija ZK); Ivan Gusič (ZB NOV Velenje); Teodor Jelen (kadrovska komisija ZK, republiški sindikalni svet); Jože Rogel (KO SZDL Topolšica, kadrovska komisija ZK); Drago Tratnik (OOS zdravstveni dom, aktiv ZK zdravstveni dom, aktiv ZK uprava RSC, OOZK Velenje) – PRO-SVETNO KULTURNI ZBOR: Vinko Franjo Arlič (družbenopolitične organizacije TGO, kadr. kom. ZK, OO ZK Velenje); Jože Kordić (LK Soštanj); Jože Melanšek (LK Soštanj); Jože Vogrinec (svet DE delavnic RSC, aktiv ZK delavnic RSC, OOS RSC); Marja Zorž (kadrovska komisija ZK, ZB NOV Velenje) in Stane Zula (aktiv ZK obč. uslužben-ec).

Možni kandidati za poslance v Zvezno skupščino – ZBOR NARO-DOV: Jože Debersak, Ivo Jamnikar in Peter Sprajc – GOSPODARSKI ZBOR: Ivo Atešek, Janec Grašič, Avgust Jeriha, Franc Korun, Tone Močnik, Ludvik Mali in Avgust Podgoršek – SOCIALNO ZDRAVST-VENI ZBOR: Alojz Fijavž, Zoran Pa-zarinec, Bojan Volk in Alojz Zuntar; – DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR: Rado Jonak, Peter Sprajc, Janko Ze-vart; Nestl Zgank, Peter Krapež in Stane Ravljen; – PROSVETNO KUL-TURNI ZBOR: Desanka Kozic, Edo Je-zovnik, Stanko Vrbovšek in Vlado Zevart – Podkraj-Kavče: Marijan Cafuta; – Ravne: Franc Hudomal, Franc Sovič, Ivan Stropnik in Ivan Tajnik; – Skorno Florjan: Martin Brložnik, Pavla Jurjovec, Rudi Mešič, Jože Pircnik, Miha Pusovnik, Janec Slatnar in Franc Turinek; – Salek: Viktor Martinec, Jože Plazal, Darko Tepej in Gustav Verdelj; – Sentlj: Ivo Glinšek, Franc Očepček, Ivan Očepček in Mirko Stvarnik; – Skale: An-ton Kumer, Ivo Arlič, Janko Lukman, Marija Mravljak in Slavko Pocaft; – Smartno ob Paki I.: Anton Azman, Ivan Banko, Avgust Podgoršek in Ivan Rakun; – Smartno ob Paki II.: Ivan Brdnik, Franjo Karadžina, Karel Napotnik, Avgust Travnar, Anton Zbovž, Jože Zelenko in Franc Zohar; – Topolšica I.: Jurij Globačnik, Ivan Kozeljnik, Drago Meh, Ivan Napot-nik in Tone Poljanšek; – Topolšica II.: Metka Cuk, Martin Godec, Tone Hiš in Jelka Naraločnik; – Zavod-nje: – Franc Anžlak, Vinko Kopin, Angela Ročnik in Franc Smon; – Soštanj I.: Ivan Gošnik, Franc Gre-benšek, Miha Naraločnik in Ivan Lazič Zrnčič; – Soštanj II.: Ivan Gusič,

Slavka Gusič, Ivo Katič, Ivan Ojstr-šek in Ivan Urek; – Soštanj III.: Evgen Jesih, Jože Kompan in Franjo Nagode; – Soštanj IV.: Alojz Fürst, Tone Hren, Nežka Mlakar, Vili Ple-terski, Ivan Stropnik, Stane Smajdl, Franc Tajnik in Miroslav Vrečko; – Soštanj V.: Rudi Bajec, Bogo Gnez-da, Ljuban Naraks, Franc Srebotnik in Franc Tesovnik; – Velenje I.: Stane Ravljen, Drago Tratnik, Jože Tekavec, Franc Podvratnik, Manica Blatnik, Drago Dečko, Jože Vovk, Milica Podvratnik, Ciril Grebenšek in Erno Rahten; – Velenje II.: Slavko Sinkovec, Zinka Pečnik, Jože Hrast-nik in Jana Meža; – Velenje III.: Milena Lojen, Egidij Petretič, Ivan Grajzl in Jožica Oplotnik; – Velenje IV.: Gustl Tajšek, Zdenka Slomšek, Viktor Barle, Ivan Grobelnik, Jože Lovrenčič, Marija Meh in Stefan Zagoričnik; – Velenje V.: Jože Poles, Albin Amon, Rafael Kopušar, Majda Lesničar, Ivo Blekač, Jože Medved, Milan Lukman, Vlado Oremuž in Vida Klemenčič; – Velenje VI.: Rudi Ze-vart, Franc Pivko, Ivo Gorogranc, Tone Blagotinski, Stojan Kukavica in Janko Hudournik; – Velenje VII.: Ludvik Ogričar, Franc Vrtaček, Anica Podlesnik in Majda Gabersček; – Velenje VIII.: Angela Pečnik, Mi-lan Stimac, Anica Pistotnik, Viktor Rozenštajn, Dana Valenčak, Dragica Letonje, Branka Tavšič, Gustav Ver-delj, Ludvik Mali, Berto Zavolovek Slavka Kaiser; – Velenje IX.: Boris Kolšek, Milenko Pipuš, Elfrida Am-brožič, Marija Jamnikar, Gregor Svajger, Jože Hohkraut, Vinko Pre-ložnik in Jože Groznik; – Velenje X.: Borut Jenko, Ivan Lampe, Tone Remžar, Peter Krapež, Tone Moč-nik, Branko Drole, Jože Kolar, Franc Pristovšek, Franc Riček, Ciril Joger in Franjo Kljun; – Velenje XI.: Nestl Zgank, Ivo Krofi, Anka Kozlev-čar, Marija Britovšek, Franc Pečec-nik, Stane Hudales in Marija Krajnc; – Velenje XII.: Jože Zevart, Roza Kugonit, Miha Valenci, Friderik Cam-lek, Lojzka Zevart, Marija Lešnik, Rudi Hudovernik in Valter Demšar.

Evidentirani možni kandidati za odbornike v ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI – TGO –Gorenje: Os-kar Pistor, Marija Vovk, Peter Ko-dela, Olga Piliš, Jože Heriah, Ivan Sirše, Todor Dimitrovič, Marijana Paunović, Franc Brinovec, Truda Ka-senik in Kristina Sitar; – TE –Soš-tanj: Ciril Mislej, Maks Lomšek, Franc Rifež, Janec Černivec in Gasi Glavnik; – Tovarna usnja Soštanj: Boris Lemček; – Rudnik Hignla Ve-lenje: Emil Kozelj, Martin Koren, Alojz Lipičnik, Hubert Mravljak, Alojz Korenčič, Franc Verdev, Ciril Grebenšek, Karel Šilih, Zdravko Vid-mar, Ludvik Mali, Miha Letonje, Anton Romih, Ivo Rahten, Pavel Až-bek, Stane Petanar in Tone Močil-nik; – Polypek-Toper: Leopold Jam-nikar, Rudolf Kovačič, Stane Slutej, Anton Vidregar in Ivanka Svarc; – LK –STIX: Franc Dremel in Alojz Naglost; – Chrommetak: Janko Špeh in Dragan Rogič; – KZ Soštanj, gozdna uprava veterinarstva postaja: Majda Naglost, Franc Drogenik, Ivan Koren, Ivan Gošnik, Ivan Plaskan in Ivan Napotnik; – Promet: Stane Povše; – Trgovina: Ivo in Miha Krofi; – Obrt in stanovanjsko pod-jetje: Ivo Gorogranc in Franc Melan-šek; – gostinstvo – komunalna ban-ka: Mitja Lap in Ciril Piliš; – zdrav-stvo: Cilka Atešek, Drago Meh, Tone Poljanšek in Metka Cuk; – šolstvo: Lado Zakošek, Karel Kordić, Ivo Marin, Majda Gabersček, Pankrac Semečnik in Franc Cesar; – komu-nal: Branko Drole; – RSC: Ivo Knez, Božo Vračko, Hermina Mertun, Franc Novak, Marijan Rabič, Ivo Staj-ner, Stane Borovšek, Albin Amon in Jože Vogrinec; – občinski upravni organi – SDK: Elfrida Ambrožič in Mira Pleterski.

Želite dovršeno govoriti angleščino ali nemščino?

Delavska univerza Velenje razpisuje dvomesčne konverzacijske jezikovne tečaje za ● angleščino ● nemščino

Prijavite se lahko do 1. marca vsak delovni dan v upravi, ob ponedeljkih in sredo pa še od 16. do 18. ure.

PRI NAVIDEZNEM POSLUŠANJU GRAMOFONSKIH PLOŠČ SI JE SKUPINA MLADENIČEV SČASOMA NABRALA PRECEJSNJO ZBIRKO

Nikoli ne vemo kaj počno otroci

Zapis, ki smo ga pobrali iz analov kazenskih dejanj, ne bomo napisali z lahkoto, ker prizadeti niso nepoboljšljivi storilci. Pa vendar zadeva ni tako enostavna, da nanjo ne bi opozorili.

Vseh šest fantov hodi v 8. razred na eno od velenjskih šol. Doma živijo v urejenih razmerah, lahko bi celo rekli v zelo urejenih. Ne vemo, kakšne učne uspehe dosegajo in kje vse še sodelujejo, da bi zadostili svojim mladeniškim sposobnostim in krotili moči.

Večkrat so se zbrali skupaj in popoldne odšli na sprehode. Sčasoma pa so se sprehodi spremenili v pobalinska pote-panja.

Začelo se je lani decembra, ko so V. R., B. L. in B. A. bili v Nami in poslušali melodije z gramofonskih plošč. Proda-jalka se je ukvarjala z drugi-mi, fantje pa so si ta čas na-brali 8 plošč, jih med seboj razdelili in odnesli domov. Trojici sta se 23. januarja pri-družila še M. S. in O. B. Ta dva sta skupaj z B. L. v isti prodajalni odnesla tri nalivna peresa. Prvi uspehi podvigi so mladeničem vili pogum. Zato so 29. januarja odšli in Namo

V. R., B. L. in B. C. V tehniškem oddelku so vzeli kar 22 gramofonskih plošč in jih od-nesli v ročni torbi. Mladeniči so jemali plošče tudi v proda-jalni Velme, v Mladinski knji-gi in pri Tehno-mercatorju v Celju in Zalcu.

Fantje bi s tatvinami še na-daljevali, če jih ne bi kmalu odkrili in izsledili organi jav-ne varnosti. Ti so na njihovih domovih našli tudi okrog 100 gramofonskih plošč, ki so jih mladeniči nabrali v raznih prodajalnah. Starši bodo se-daj prav gotovo previdnejši in bodo poslednje nadzorovali kaj prinašajo otroci domov. Nič tudi ne bi škodovalo, če bodo prodajalci bolj pazljivi nad stvarmi, ki jih včasih pre-več ravno dušno puščajo raz-stavljene na prodajalnem pul-ju.

Mladi pa naj vedo, da je vsa-ko nepremišljeno dejanje slej ko prej odkrito.

ZAPIS Z OBČNEGA ZBORA RIBIŠKE DRUŽINE PAKA

Onesnažena voda napravi veliko škodo

Na rednem letnem občnem zboru ribiške družine Paka Soštanj, ki je bil v nedeljo dne 12. januarja, so ribiči polagali obračun svojega dela v gospodarstvu in upravljanju z vodami okoliša, ki zajema del potoke Pake na slovenjegraškem pod-ročju ter Pake s pritoki Ponikva, Trebusnica, Lepena, Velu-nja, Bečevnica, Toplica in Florjanšica, v skupni dolžini 72,75 kilometrov vodnega toka ali 36,70 ha lovne površine.

V držini je včlanjenih 63 ri-bičev in sicer je 46 delavcev, 3 kmetje, 2 učenci in 12 osta-lih. Poleg tega je v družini še 9 mladincev, ki so v preteklem letu imeli skupaj 1.893 lovnih dni in je od teh bilo 1.384 uspešnih in 508 neuspešnih. Poprečno je prišlo na enega člana 20 uspešnih in 9 ne-uspešnih lovnih dni. V salmo-nidnih potokih, v mešanem re-virju Pake, pa največ 40 lov-nih dni na člana letno. Poleg rednih družinskih članov so lo-vili tudi domači in tudi turisti – ribiči tako, da so vsi skupaj v tem letu odlovili 209 potoč-nih postrvi, 24 ameriških postrvi, 2 lipana, 854 klenov, 236 mren, 225 podusti, 97 krap-ov, 4.954 rdečok in drugih vrst rib v skupni teži 1.132,55 kilogramov.

Družina vlaga zaradi gojitve-ne potoke in je tako v pretek-lem letu vložila 40.000 zaroda z mešičkom potočne postrvi in tri tisoč krmiljenega 7.750 mladice potočnih postrvi, 360 ameriške postrvi in 10 mladice od 8 do 40 cm, kar je za 18,5 odstotkov nad predpi-sanim planom. Prav tako je družina vložila v spodnji del Pake 70 kg mladice krapov. Za poskušnjo v gojitveni potok Toplice so vložili tudi 500 krmiljenega zaroda lipana, za katerega še ne vedo kako se razvija in kakšen bo rezultat pri elektro odlovu.

Starešinstvo in članstvo si prizadeva pri porabljanju in čuvanju naših voda, kate-rim pa fikalne in industrijske odplake iz Velenja in Soštanja, predvsem takrat, ko se odpira-jo zapornice elektrarniškega jezua, povzročajo pogin rib in ostalega življa v vodi od Vele-nja pa vse do Pake pod Soš-tanjem. Ker niso vgrajene čistil-ne naprave je v lanskem letu

na tem sektorju Pake bilo tri-kratno uničenje rib, kar je povzročilo družini precejšno škodo. Čeprav so za reševanje ribiči pripravljeni, niso mogli preprečiti nastale škode.

Ribiška družina skrbi tudi za vzgojo ribičev na ta način, da organizira poučna predava-nja o vrstah in življenju rib, prireja družinska tekmovanja v lovu rib s plovcem in športnih disciplinah, organizi-ra meddružinska tekmovanja, pošilja ekipe članov in mladinc-ov kot tudi posameznike na meddružinska, republiška in mednarodna tekmovanja v lo-vu rib in suhih disciplinah, kjer njihovi člani dosegajo vidne rezultate. Družinsko tek-movanje v lovu rib imajo tri-krat letno, rezultat pa pokaže najbolj spretni in uspešne ri-biče, ki prejmejo prehodni po-kal in diplomu. Tako so v pre-teklem letu osvojili I. mesto Rudi Mešič, II. mesto Stefan Dolejši in III. mesto Jože Grabner. Pri mladincih pa je prvo mesto dosegel Rudi Me-šič ml. Na mednarodnem tek-movanju v lovu rib s plovcem na Bledu je Anica Bizjak do-segla II. mesto. Lani so prire-dili tudi seminar za nove ribi-če in sta Andrej Vovk in Dra-go Srša položila ribiški izpit pred izpitno komisijo ZRD Ce-lje.

Za poštvalno in vztrajno delo v ribiški družini pa je sta-rešina podelil zaslužnim čla-nom ribiška priznanja. Red II. stopnje so dobili: Edvard Eder, Ivan Stropnik in Rudi Mešič. Red za ribiške zasluge III. stopnje pa Peter Rihtarič in Vinko Zabret. Članstvo je predlagalo, da naj se odlikuje za ribiške zasluge starešina, blagajnik Janko Kampjut in Drago Meh.

M. V.

TRA VLENJE SI PRIZADEVA S KRBETI ZA VAŠ STANDARD

ZAPRAŠENI POTOPIS

1938. LETA S KOLESOM PO ITALIJI

1. Prvo nadaljevanje

»Sli bi po navodilih našega furerja v borbo — to je vendar jasno!« so odgovarjali. Meni je bilo takrat popolnoma jasno, da za nje misli vodja-furer, a meni so se zdeli strašansko omejeni.

V nemški družini mi ni bilo preveč prijetno, toda Nemci, ki niso znali italijanščine, so se tako zalopili ob moje prevajalske sposobnosti, da sem mimo svoje volje postal njihov prevajalec in še intendant po vrhu.

Ker sem bil v družbi z Nemci, so tudi mene imeli Italijani za Nemca. V nekem manjšem mestecu so se otroci drli za menoj: »Ecco, una porca tedesca!« »No porca tedesca, porca jugoslava!« sem jim odgovoril. Prav prirčno so se mi nasmejali in me rado-

nika sem nametal vse moč, od koruznega zdroba do makaronov in slanine. Skupaj z družino smo se potem dobro najedli. Takrat sem spoznal življenje kolonov, ki jih že v stari Jugoslaviji nismo več poznali.

V neki vasi sem doživel še nekaj. Sedel sem na dvorišču neke gostilne. Za otroke sem bil vsekakor zanimiv človek. Komaj sem se dobro posadil za mizo, je že pritekla grupa šolskih otrok. V rokah so imeli belo krêdo. Mimogrede so narisali na asfaltno cesto: WIL DUCE (Živel Duce, o. p.). Potem so me pomembno pogledali in se spet razbežali. Uganil sem, da imajo v vasi dobro organizirano fašistično mladino in od tod njihova tako vneta aktivnost.

RIMSKE STENICE

Apenini so bili za menoj, tudi lepe Firenze. Kmalu sem se spustil proti Rimu. Milijonsko mesto je na mene napravilo velik vtis. Vse dneve sem se podil za zanimivostmi: Foro Romano, Angelski grad, Piazza Venezia, Koloseum, lepi stari mostovi čez reko Tiber. Posebej naj omenim Vatikan s Petrovo katedralo in Sikstinsko kapelo, bogati galeriji, s svojo pošto (bil sem namreč filatelista pa so me posebno zanimali redke vatikanske znamke). Papeža takrat ni bilo doma »in ga zato nisem obiskal«. Bil je namreč v svoji letni reziden-

Vlado Valenčak

vedno ogledovali in še posebej moje kolo, ki je bilo masivno v primerjavi z italijanskimi in je imelo prestave za veliko in malo pogonsko ploščo.

Ta dogodek je bil karakterističen za takratno razpoloženje Italijanov do Nemcev. Čeprav sta Mussolini in Hitler že sklenila večno prijateljstvo, je med prebivalstvom prevladovalo veliko nerazpoloženje do

INVALIDI SO RAZPRAVLJALI

V velenjski občini sta krajevni organizaciji Šoštanj in Velenje podali obračun dela na svojih letnih skupščinah, člani iz Šmartnega ob Paki pa skupno s tamkajšnjo organizacijo ZB. Poročila so vzpodbudila člane k živahni in celo ostri razpravi.

Postavljali so različna vprašanja in nanje želeli konkretne odgovore. Mnogi so prizadeti zaradi neurejenega pokojninskega zavarovanja, saj so invalidi — borci, ki so se morali zaradi zdravstvenega stanja pred leti invalidsko upokojiti, v zelo težkem materialnem položaju. Pokojnine niso bile niti valorizirane, da ne govorimo o usklajevanju starih pokojnin z novimi. Prav tako so menili, da bi se moral priznati vojaškim vojnim invalidom beneficirani delovni staž za vse kategorije invalidov, ne samo od prve do četrte skupine, kot to določa 3. točka 43. člena Temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju. Beneficirani delovni staž naj bi bil v ustreznem odstotku znižan. Razumljivo je, da invalid s 40 odstotno invalidnostjo nikakor ne more doseči takega delovnega učinka na težjih delovnih mestih, kakor zdrav delavec, delo pa ga še bolj utruja in izčrpa. Člani so razpravljali tudi o republiškem zakonu o vojaških vojnih invalidih, ki je na novo določil cenzuse za odmero invalidskega dodatka, zdravstvenega varstva rehabilitacije in drugo. Mnenja so bili, da so cenzusi še vedno previsoki v primerjavi z življenjskimi stroški, ki se trenutno oblikujejo po sedanjih cenah. Kako naj invalid živi s prejemki 350 dinarjev, če mora od tega drago plačati stanovanje in kriti visoke življenjske stroške.

Družinski invalidski upravičenci, matere padlih sinov in partizanske vdove, so spraševali, zakaj invalidska zakonodaja ne daje možnosti klimatskega zdravljenja tudi njim. Verjetno so upravičene do te zahteve. Zena, ki je izgubila moža, in ima več nepreskrbljenih otrok, je morala žrtvovati vse svoje moči, če je hotela otroke spraviti do kruha, pa naj si bo to kmečka ali delavska mati. V času, ko so obstojali še okrajni od-

bori, so bila sredstva za klimatsko zdravljenje namenjena tudi družinskim invalidskim upravičencem. Sedaj takih sredstev v občinskih proračunih ni, invalidska zakonodaja pa te pravice družinskim invalidom ni priznala.

Organizacije so kljub skromnim sredstvom, ki jih imajo v glavnem od članarine, obdarile ob novem letu 31 invalidskih upravičencev.

Posebno kritično so ocenili invalidi zavode za rehabilitacijo invalidov, ki izdelujejo ortopedske pripomočke. Ti zavodi imajo monopolni položaj, zato lahko odzvežajo proračunom družbene sredstva. Ortopedski pripomočki so zelo dragi, saj stanejo npr. ortopedski čevlji od 260 do 360 din. Poleg tega se invalidi zelo pritožujejo zaradi slabe kvalitete.

Verjetno bodo morali tisti, ki dajejo sredstva za ortopedske pripomočke, to so proračuni republike, na ta problem ostreje reagirati, invalidi pa zahtevati boljše ortopedske pripomočke.

Invalidi so dali priznanje, da se je v zadnjih dveh letih materialno stanje vojaških vojnih invalidov v naši družbeni skupnosti znatno izboljšalo. Kljub temu pa bi družba morala posvetiti še večjo skrb za ljudi, ki so med vojno mnogo prispevali v revoluciji. Z ozirom na porast družbenega standarda na splošno, se je ta najmanj dvignil prav tej kategoriji občanov v naši državi. Invalidi pričakujejo, da si bodo predstavniki organi širših družbeno političnih skupnosti prizadevali za reševanje in izboljšanje invalidskih problemov ter materialnega stanja invalidov.

M. T.

Stanovanjska vprašanja borcev še niso urejena

Krajevna organizacija Zveze borcev NOV iz Šoštanja je imela v soboto, 25. januarja letni občni zbor. Poročali so, da je organizacija v celoti izvršila delovni načrt. Obnavljali so spominska obeležja, organizirali več proslav in prireditev.

Na občnem zboru so ugotovili, da še niso urejeni predvsem stanovanjski problemi borcev in bi morali v ta namen dobiti večje kredite. 14. borcev pa bi morali dodeliti najemna stanovanja. Seveda pa so na občnem zboru tudi prikazali, kolikšna je skrb naše družbene skupnosti za borce in aktiviste, ki dobijo priznane, enkratne denarne pomoči, dijaške pomoči, na vo-

ljo pa imajo tudi zdravstveno varstvo in ortopedske pripomočke. Vsa našeta pomoč se jim nudi zato, da bi se izboljšal njihov položaj.

V programu dela, ki so ga sprejeli na občnem zboru, so izrazili željo po sodelovanju s Socialistično zvezo zlasti na področju vseljudske obrambne sposobnosti in v predvolumnih pripravah na spomladanske volitve.

M. V.

PAŠKI KOZJAK - legenda in stvarnost

V tem se izražajo že prvi zgodki modernega kmetijstva in morda usmerjanje le-te dejavnosti v živinorejo, ki ima tu naravne pogoje in lahko doseže tudi širši družbeno-gospodarski pomen.

Največ časa in truda mora kmet posvetiti poljedelstvu, poganja že rezilnice krme,

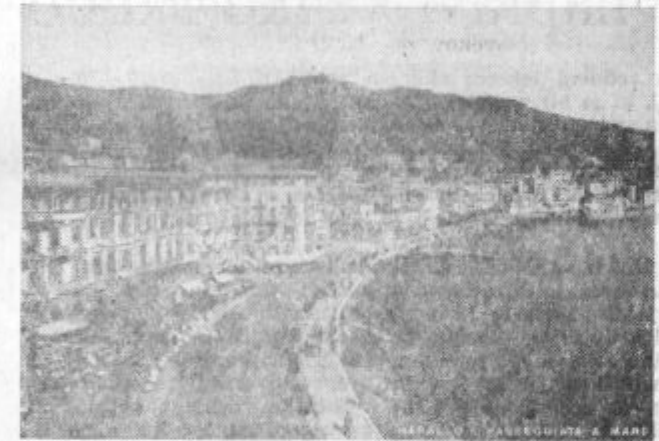
sadne mline, žage itd. To so prve zelo koristne delovne naprave, ki so izpodrinile manj produktivna delovna sredstva. Zelo pomembno delovno sredstvo je plug, ki je še vedno lesen; tega so Kozjačani poznali že tedaj, sicer v nekoliko bolj preprosti obliki, ko so tu ustanavljali prve kmetije. Da rabijo še vedno lesenega

Poznamo pa še številna manj pomembna orodja za določena dela.

V središču življenja samotnih kmetij so kmečki domovi. Te sestavlja dom ali hiša, bivališče kmečke družine in gospodarska poslopja: hlev z gumnom ter kašče. Vse te zgradbe so še poleg omenjenega vredne pozornosti zaradi arhitekturnih ali stavbarskih sestavin. Zunanost ne privablja toliko, to imamo običajno pred očmi, ker so že dotrajane in razpadajo. Zanimive so iz določenih zgodovinskih pojavov tega območja. Med te prištevamo tlorišč kmečkega doma, funkcionalno razporeditev prostorov, ki so v teku razvoja doživeli največ sprememb. O tem vedo dosti povedati starejši Kozjačani, saj so se nekatere bistvene spremembe v notranjosti kmečke hiše izvršile še v njihovih letih. Med najstarejše hiše prištevamo Zg. Klinčevo in Rednjakovo, kjer se še vedno uveljavlja črna kuhinja ali dimnica. Te so bile značilne za stanovanjsko kulturo srednjeveških mest, najdlje pa so se ohranile v zaostalih kmečkih predelih. Danes so že prava etnografska redkost. Zanje je bistveno, da so brez dimnika, dim se vali po kuhinjskem prostoru in izhaja skozi vrata ali podstrežje na prosto.

Ce izhajamo iz dimnične se, ki je še pred nekaj leti prevladovala na Paški Kozjaku, kot tipičen kraj dom, lahko spoznamo, da je napredek v smeri pomanjšanja mestne hiše. Lep mer zato je Blažičev dom, preobrazbo dimnice se je čisto spremenil tlorišč, storska razmerja in funkcionalni prostori. Črna kuhinja se je spremenila v njeno z dimnikom, ki je postal moderni v današnjem su. Kaže se v štedilniku drva in premog in zmanjšem prostoru, iz katere nastala shramba ali pa rša spalnica za otroke. Srca za gospodarja in žer ostala v bistvu enaka, meko se ni spremenjal prostor ali hiša, kot mu vijo. Tu še vedno stoji na peč, ki greje pozimi dčine in goste. Kurjena glavni iz kuhinje, edir je ostalo še od nekdanje nice v okviru novejši kul V zadnjem času so bila vržena spremenbam v nem okna. Nekoč majhna so povečali, kar opazi prejšnji opazovalec dar se približa kmečkemu mu. S temi razvojnimi pmi se je marsikje še ned tipična kmečka hiša m približala mestni.

(Dalje prihod)

Rapallo

svojih »velikih bratov« po fašizmu, Nemcev. Takrat je v Italiji bila že notranja kriza, pomanjkanje žita, sorazmerno slab kruh in tudi slabša kvaliteta makaronov, kjer so Italijani posebno občutljivi.

Seveda niso živeli vsi Italijani slabo. Najslabše se je godilo kolonom, to je tistim, ki jih je bilo takrat posebno v severni Italiji mnogo, ki so bili pravzaprav moderni sužnji. Veleposestnik je bil neomajen gospodar, hiša v kateri je stanoval, živina, ki jo je hranil, vse je bilo njegovo. Koloni so pa ob velikih zalogah svojega gospodarja prilično stradali.

Tako sem se nekoč ustavil pri nekem kolonu in ga zaprosil, če bi lahko pri njemu kupil kaj za pod zob. Pokazal mi je ognjišče in prazen kotel. Zakurili smo in iz svojega nahr-

Tako sem tudi zapisal v kartici domov v dobro voljo vsem, ki so me poznali.

Ker že takrat nisem imel preveč smisla za mističizem, sem na vsak način želel fotografijo Petrovega trga brez duhovnika. Celu uro sem stal na obronku trga s svojo kamero na »gotovs«, da bi ujel trenutek, ko na trgu ni posvečene osebe. Mislim, da sem uspel, pa nisem; ko sem doma razvijal film, sem opazil v desnem kotu fotografije, da prečka trg italijanski duhovnik z dolgim talarjem in okroglim klobučkom.

Rim je bil lep, vendar so kvarili monumentalne javne zgradbe znaki fašizma, ki jih je kar mrgolelo in tudi na uličnih mestih ni manjkalo Mussolinijevih »duhovitih« izrekov.

(Dalje prihodnjic)

Spomenik padlim v Genovi

šport šport šport

Velenjski atleti v Novi Gorici

Atletška zveza Slovenije je v Novi Gorici organizirala zimsko tekaško šolo za mlade atlete in atletinje. V odličnih podnebnih razmerah so lahko mladi atleti iz vse Slovenije zares intenzivno trenirali dvakrat na dan.

Atletski klub je poslal v to šolo 6 mladink in 5 mladincev. Od teh je na stroške AZS šla na priprave Darinka Ramšak, poleg tega pa je AZS plačala še polovico stroškov za Betko Vogler, Marijo Novinšek in Zinko Sever. Pri mladincih je polovico prispevala šola RSC, ostalo so si plačali fantje sami, za kar jim gre vsa pohvala. Pohvala velja tudi staršem Julčke Novinšek in Vlada Goršica, katerima so plačali celotne stroške šole. Ireni Topolšek pa so prispevali polovico.

V šoli je bilo odlično organizirano strokovno delo, vodja šole je bil profesionalni atletski trener Gaberšek iz Ljubljane, ki ga bo AZS tudi pošiljala po klubih, da jim bo

pomagal pri njihovem delu. Tako bodo tudi v Velenju v mesecu februarju organizirali za naše mlade atlete in atletinje ter starše dve predavanji in strokovni posvet z odborniki AK Velenje.

Znanje, ki smo si ga pridobili v tej šoli, se bo bogato obrestovalo, ne samo v klubu, ampak tudi atletom samim, saj vemo, da je pot do uspeha težka in naporna. Prepričan sem, da bodo še drugi starši pričeli sodelovati pri našem delu in prisluhnili željam svojih otrok, ter jih sami vzpodbujali, da bodo redno prihajali na treninge. Samo večletni in redni treningi so pogoj za uspeh v športu.

Lojze Ojsteršek

Kolajne za atlete

V Celju je bilo IV. prvenstvo Slovenije v pokritih prostorih Med. 159 tekmovalci iz vse republike so prvič nastopili tudi mladi atleti velenjskega atletskega kluba.

Nastop devetih članov ni bil neznačen. Predvsem so se izkazali v tekaških panogah. V tekmi na 2000 m za člane je Anton Vedenik dosegel 3. mesto s časom 6:42,2 za Celjanom in Ljubljancem. Na isti progi v konkurenci mladincev pa je Drago

Zlođer prav tako osvojil 3. mesto s časom 6:29,8.

V tekni na 600 m za mladinke je Zinka Sever bila peta s časom 1:56,6, Darinka Ramšak pa šesta s časom 1:56,9.

Polletno delo atletskega kluba že kaže prve rezultate, ki bodo nedvomno vzpodbujala za vodstvo kluba, kakor tudi za mlade tekmovalce. Zato lahko z optimizmom pričakujemo uspešno uveljavljanje velenjske atletike v slovenskem merilu.

Hokej tudi v Velenju

Kotalkarsko drsalni klub Velenje je prisluhnil željam mladih drsalcev, ki se podijo po zamrznjenem velenjskem jezeru za okroglo ploščico. Da bi lahko odigrali prvo hokejsko tekmo, so jim kupili 15 hokejskih palic.

V prvi tekmi je ekipa Velenje premagala ekipo Pesja z rezultatom 15:4 (2:1, 5:1, 8:2). Za Velenje so nastopili: Rav-

njak, Špidler 4, Ževart 1, Matijević 2, Zlobko 1, Osolnik 3, Časl 1, Blatnik 1, Javornik 2, Skoflek in Pistotnik.

Za Pesje pa: Globočnik 1, Mravljak 1, Hleb 1, Čepin 1, Leks 1, Starc, Sešelj, Javornik, Vovk, Plešnik.

Pobudo mladih za začetek hokeja v Velenju velja podpreti moralno in materialno.

Smučarski tečaj v Šmartnem ob Paki

Na pobojču pod Goro Oljko je priredila osnova šola »Jože Letonje-Kmeta« i začetniški smučarski tečaj za svoje učence.

Tečaja se je udeležilo preko 30 učencev iz vseh razredov. Tečaj sta prizadevno vodila Drago Drev in Tine Podgoršek.

V Šmartnem ob Paki je vedno večje zanimanje za zimski šport. Osnovna šola je zato tudi nabavila večje število smuč. Vendar pa manjka organiziranega dela in bi mora-

lo tudi društvo Partizan skrbeti za vzgojo mladih smučarjev.

Ob koncu tečaja so mladi tečajniki preizkusili pridobljeno znanje na 200 m dolgi slalom progi.

Najuspešnejši so bili: Franjo Kolenc (8. raz.) 20,5; Franc Krevselj (6. raz.) 21,0; Vojko Petek (3. raz.) 22,5; Darko Kejžar (7. raz.) 22,8; Jože Robida (4. raz.) 23,0; in Milan Petek 23,5.

P. A.

Smučarske vesti

Jože Sredenšek je dosegel odlični uspeh na dveh skakalnih prireditvah na Avstrijskem Koroškem. V Vrbi je bil tretji za dve-ma Avstrijcema s 192,5 točkami in skoki 47,5 in 46 metri. V Zashoven pa je prav tako osvojil tretje mesto s skokoma 48 in 50 metrov. — 0 —

Na conskem pionirskem prvenstvu v veleslalomu v Slovenj Gradcu so med 200 pionirji iz Koroške in Maribora nastopili tudi člani smučarskega kluba Velenje. Najbolje se je uvrstila pri mlajših pionirskih skupinah Irena Zevart na 3. mesto, pri starejših pionirskih Nevenka Kugonič na 6. mesto. Pionirji pa so dosegli mesto med prvo polovico nastopajočih.

— 0 —

Ob zaključku smučarskega tečaja na Paškem

Blizu 100 pionirjev in pionirk velenjskih osnovnih šol, ki so se udeležili smučarskega tečaja v Mislinju in Dovžah, so zadnji dan tekmovali v treh skupinah. V prvi skupini je zmagal Benjamin Ošir pred Brankom Vedejem in Alešom Berlingerjem. V drugi skupini je bil prvi Mitja Horvat, drugi Uroš Lukič, tretja pa Vidka Zgank. V tretji skupini pa Darko Rednak, Branko Meh in Saša Piano.

V polletnih počitnicah so učenci in dijaki odšli na smučanje. Letos je bilo več tečajev. Najmlajši so bili na Belih vodah, učenci RSC in dijaki v velenjske gimnazije pa na Paškem Kozjaku in Pungartu. Tako je redno vadilo več kot 300 mladih smučarjev. Iz Velenja pa so z dvema avtobusoma vozili vsak dan otroke na smučanje v Dovže. Na naši fotografiji je skupina dijakinj, ki so bile na Pungartu

KRAMLJAMO O VZGOJI

Mnogokrat je hudo brez pesmi...

Misli so se poigravale z vzgojo otrok. Zunaj je hreščal avto, nekje pod nebom je brnela sinja ptica. Iz stranske sobe so prihajali hripavi zvoki beat glasbe. Popot se je stopnjeval in misli so hlastale po mnogih področjih, ki bi jih v tistih trenutkih ne mogel zbrati. Brnenje se je počasi oddaljalo in pomislil sem na to, kako se pač razvija današnji otrok v ambientu silnega tehničnega tempa. Da, nova sredstva vzgoje se morajo soočiti z novo vzgojo. Otrokova rast se vedno poteka po zakoniti poti in mogoče ji večkrat pomagajo na pravo pot še klasična pedagoška sredstva.

V današnji vzgoji ni okrnjena umska izobrazba. Ni okrnjena še kaka druga. Zdi pa se mi, da je večkrat zastopljena estetska vzgoja. In tako vedno bolj hitro drvmo nasproti tistemu, preveč stehni-ziranemu cilju, ko naj bo človek sroj in obratno! Grozljive pa so še tako veličastne stene nebotičnika, če med njimi ni sten z živo umetniško dekoracijo... Tako je s človekom. Tudi danes si pomagamo na vse mogo-

če načine, da bi otroka poplemenitili, ga vodili k resnici in ustvarili človeka. V hlastanju za zlatom in denarjem nam zmanjka časa za lepotečenje. Uči se! Ne kradi! Bodi pošten! so besede, ki jih izustimo, na vse drugo pa pozabljamo.

Otroci preprostega delavca so. Stirje so. Že ko jih je mati zibala, jim je pela uspavanko. Ko so mladiči doraščali, jim je zopet pela. Peli so skupno in bili so veseli. Peli so in peli in v življenju tudi danes pojejo, četudi jim ni vedno lahko. Srečujem starega učitelja. Rad ga srečam še danes. Najraje je imel mojo najmlajšo hčerko in ji je pel nemezo matere, ki ni imela posluha. Tudi deklci ni bil glasbeno nadarjen. Vse otroštvo sta preplela in včasih so jima pomagale še citre. Dekle je doraslo in postalo glasbeni pedagog.

To so samo primeri. Toda živi in če hočete, poučni. Res je, da tudi danes niso redke družine, kjer se vedno pojejo. Ta mje vez med otroki in starši neprimerno trdnjša. Žal so taki primeri domače estetske

vzgoje doma predvsem v vaseh in manj v mestih. Pesem vedno izvalja najgloblja in najtoplejša čustva, v katerih človek ne misli slabo. Pesem ostane v človeku in ga plemeniti vse življenje. Ni potrebno posebej poudarjati, da taka pevska vzgoja, ki se je rodila doma, poleg plemenitenja človeka obarva zavest pripadnosti človeka k določeni skupnosti. Ne sramujmo se naše nacionalnosti in ostanimo materini dediči!

Zunaj zopet brni. Ustavil se je avto in daleč v sinjini grozeče pozvanja reaktivec. Izgublja se in z njim se izgubljajo grožnje človeštvu. Pesem pa se ne more pozabiti in ne izgubiti. Iz nje bomo še vedno črpali najdražji človekov zaklad — ljubezen do človeka, ljubezen do zemlje, na kateri smo se rodili, ljubezen do vseh, ki mislijo dobro.

— V —

Lesnoindustrijski kombinat Šoštanj

obvešča

da je v svojem obratu Embalažnica v Velenju znižal cene drv in žagovine:

- vezana drva od 15 na 7 din/Pm
- krajniki od 6 na 3 din/Pm
- žagovina od 3 na 1 din/Pm

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani, ko smo izgubili našo

Lučko Romih

Stanovalci Prešernove 1 so bili z nami, naši sosede — stanovalci Saleške 19 so prav tako znali pokazati, da čutijo našo bolečino. Učiteljski zbor osnovne šole Gustava Siliha, posebno še ravnatelj te šole in otroci — Lučkini sošolci — so Lučkino slovo ganljivo počastili. Pevec pevskega zbora Kajuh so s pretresljivo pesmijo odkrili, da se tudi trdo moško srce ne more ustaviti joku ob otroškem grobu. Vso svojo skrb in brigo pa je pokazal vodja splošne službe RLV Kristian Hrastel, zato posebna hvala za njegovo pomoč.

Naša Lučka zdaj mirno spi svoje prezgodnje večno spanje. Njen glas ne more več do nas. V njenem imenu se zato zahvaljujemo vsem, ki so z besedo, cvetjem, pesmijo, z žalovanjem, s svojo prisotnostjo, počastili njeno slovo in njen spomin.

Zalujoča starša: Bogomila in Vili Romih ter sestrice Tatjana.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega moža in očeta

Franca Avberška

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, darovali vence in cvetje ter ga v tolikšnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo rudarski godbi in pevcem za odigrane in zapete žalostinke, kakor tudi govorniku Zdravku Kovaču za izrečene poslovilne besede ob grobu.

Najlepša hvala zdravniku dr. Fijavžu, ki mu je ob vsakem trenutku nudil pomoč in mu lajšal bolečine.

Zalujoča žena Roza in otroci

V odstavku

ŠOŠTANJ — V nedeljo, 26. januarja, je bil občni zbor šoštanjske organizacije vojaških vojni invalidov. O delu in nalogah je poročal predsednik Ivan Gušič. Člani pa so se seznanili tudi z novimi invalidskimi zakonskimi predpisi in z nudenjem pomoči, ki jo daje invalidom in drugim invalidskim upravičencem naša družba.

— Prejšnji teden je dramska sekcija domače Svobode uprizorila dramo Globoko so korenine. Uprizoritev je bila obkrajat dobro obiskana. Dramo je na oder postavila Nežka Mlakarjeva.

SMARTNO OB PAKI — V kraju nameravajo v naslednjih letih načrtno urediti kanalizacijo. Letos so za ta dela namenili 100 tisoč dinarjev. S tem denarjem nameravajo preurediti kanal iz središča vasi do izliva v Pako. Načrtujejo pa tudi že za več let naprej in bi 1971. leta porabili 150 tisoč dinarjev, da bi lahko uredili kanalizacijo tudi v ostalem delu vasi. V zadnjih letih so zgradili okrog dvajset novih hiš, zato je urejena kanalizacija še tembolj potrebna.

Oglašujte v naš list!

Za kmetovalce POROKE — Stefan VOGLER, roj. 1943
rudar iz Velenja, Askerčev